

BÚÉK 2022!

Maros megye legolvasottabb napilapja!

NÉPÚJSÁG

2021. december 31., péntek
LXXIII. évfolyam
299. (20975.) sz.
Ára: 3 lej
(előfizetőknek 1,43 lej)

KÖZÉLETI NAPILAP

Fotó: Nagy Tibor

OPTICA
OPTOFARM

Boldog Új Évet!

www.optofarm.ro

MUNKAMORÁL

Sajnos az igazgatótanács
egy taggal megfogyatkozott.
Ennek kapcsán arra kérem a
jelenlévőket, hogy egy esetleges
elhalálozást a közeljövőben próbáljon
mindenki lehetőleg munkaidőn kívül
lebonyolítani. Köszönöm!

ALUKNÉZET
Horváth Szabolcs István karikatúrista

DECEMBER

31., péntek

A Nap kel
8 óra 6 perckor,
lenyugszik
16 óra 45 perckor.
Az év 365.,
utolsó napja.

IDŐJÁRÁS

Zápor lehetséges

Hőmérséklet:
max. 6 °C
min. 5 °C

Isten éltesse!

Ma SZILVESZTER, holnap FRUzsINA napja.

FRUzsINA: az Eufrozina magyar olvasatából önállósult. Jelentése: vidám.

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2021. december 30.

1 EUR	4,9486
1 USD	4,3735
100 HUF	1,3380
1 g ARANY	253,2628

Megyei hírek

Petőfi Sándorra emlékeznek

A magyar Országgyűlés Petőfi Sándor – a magyar költészet egyik legkiemelkedőbb és legismertebb alakja – születésének 200. évfordulója alkalmából a 2022-es és 2023-as esztendő Petőfi Sándor-emlékévvé nyilvánította. A hagyományoknak megfelelően január elsején, szombaton 12.30-kor az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület Maros megyei szervezete emlékünnepeket tart Marosvásárhelyen, a Kossuth utcai Petőfi-szobornál, a költő születésére és szellemiségére emlékezve. A szervezők a járványügyi szabályok betartására kérik a jelenlevőket.

Rendkívüli új évi hangverseny

Január 6-án, csütörtökön 19 órától a Der Wiener Walzer lässt uns grüssen (Köszöntés a bécsi keringővel) című rendkívüli új évi hangversennyel kezdődik a szórakoztató zenei fesztivál a marosvásárhelyi Kultúrpalota nagytermében. A Marosvásárhelyi Állami Filharmónia szimfonikus zenekarát Pablo Boggiano ausztriai karmester vezényli. Műsor: Johann Strauss és Josef Strauss híres polkái, keringői és indulói. A koncertet január 7-én, pénteken 19 órákor megismétlik.

Szilveszteri koncertek a Győzelem téren

A Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal szervezésében december 31-én, ma szabadtéri szilveszteri mulatságra kerül sor a Győzelem téren. Este 10 órától a kolozsvári Desperado együttes koncertezik, 11 órától a marosvásárhelyi Vizi&Band szórakoztatja a jelenlevőket. 23.45-kor lézershow kezdődik, majd a hagyományokhoz híven tűzijátékkal zárul az év. Az új esztendő közzétételén a maszkviselés és a közösségi távolságtartás kötelező.

Forgalomkorlátozás a központban

Marosvásárhelyen december 31-én, ma 17 órától szombaton reggel 9 óráig korlátozzák a gépkocsiforgalmat a városközpontban, illetve a főterre vezető mellékutakban. A szabadtéri szilveszteri ünnepség teljes ideje alatt a polgármesteri hivatal épülete előtti utca is zárva lesz – tájékoztat a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal.

A közszállítási vállalat szilveszteri programja

A marosvásárhelyi Közszállítási Rt. autóbuszai szilveszter napján csak este 8 óráig, január elsején és másodikon ünnepi, vasárnapi program szerint közlekednek, annyi különbséggel, hogy január elsején az első busz 13 órákor indul.

A személynyilvántartó nyitva lesz

A marosvásárhelyi személynyilvántartó hivatalban január elsején, szombaton 9-12 óra, január másodikon, vasárnap 9-11 óra között lehet bejelenteni a haláleseteket. Tájékoztatást a 0265/268-330-as telefonszám 172-es mellékállomán nyújtanak. A hivatal január 3-ától a megszokott program szerint működik – közölte Caludia Trif ügyvezető igazgató.

Eltörlik a késedelmi kamatokat

A Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal felhívja az adófizető jogi és magánszemélyek figyelmét, hogy a városi tanács ez év október 28-i 325-ös határozata értelmében eltörli a késedelmi kamatot azok számára, akik a járvány okozta anyagi gondok miatt nem tudták időben törleszteni a helyi adókat és illetékeket. Azok, akik igénybe veszik a kedvezményt, legkésőbb 2022. január 31-ig nyújtsanak be igénylést, kérjék a késedelmi bírságok érvénytelenítését, és fizessék be az elmaradt összegeket.

Hírszerkesztő: Mezey Sarolta

Karácsonyi ünnepi hangversenysorozat

Csiky Csaba

Óriási ezeknek a kórus- és hangszeres sorozathangversenyeknek a jelentősége, különösen, ha olyan nemes kulturális intencióval születnek, mint a kereszténység egyik legnagyobb ünnepének olyan művészi produkciókkal történő szolgálata, melyek tisztaságához kétség nem férhet. A filharmónia lehetőségei is kiteljesednek az együttműködők lelkes tenni akarásában. Az együttesekek, kórusok vezetői – György Levente, Albert Zsuzsa, Nicolae Moldovan, Strausz Imre István, Remus Grama, Sikó Szidónia és Marton Szabolcs – példaértékű munkája a siker zálogaként szolgál mindannyiunknak, talán csak a Svájc-ból érkezett karmester-organista egója volt sokkal nagyobb a tudásánál.

A műsorok igényességéhez kétség nem fér. Az Eufónia karvezetője,

Strausz Imre István igazi meglepetéssel is szolgált. Karl Jenkins *Songs of Sanctuary* című, 10 részből álló szerzeményét mutatta be kórusával, néhány hangszerrel és fantasztikus hittel. A szerző saját témájáról ezt mondja: „A fő ötlet egy modern dal (Adiemus) létrehozása volt olyan klasszikus formák felhasználásával, mint a rondó és a ternary. Magának a dalszövegnek semmi értelme. Az éneket egyszerűen csak egy másik hangszerként használják zenélésre, nem pedig üzenet közvetítésére. A d-mollban írt dal afrikai törzsi és kelta stílusú dallamok keveréke.” Ezt én is elmondhattam volna.

A kórusok általában a klasszikus karácsonyi műveket énekeltek egyszerű vagy nehezebb feldolgozásokban, egyedül a zenetanárképző egyetemi kórus vállalkozott Marton Szabolcs vezetésével Csiky Boldizsár-, Szabó

Csaba-, Bárdos Lajos-, Demény Dezső-, Petres Csaba-, Gerzsenyi Sándor-művekre. Ők a rendezvényen kívül léptek fel a Szent Antal jezsuita lelkészéi templomban.

A református Vártemplomban a Musica Humana női kamarakórus új karnagya, Sikó Szidónia vezetésével Karai József feldolgozásait énekelte hittel, áhítattal. A filharmónia vegyes kara György Levente és Albert Zsuzsa keze alatt a Keresztelő Szent János-templomban aratot nagy sikert karácsonyi műsorával.

Kérdésem lenne. Vannak-e még Vásárhelyen gyermekkórusok? Ifjúsági kórusok? Mikor és hol hallottuk a Művészeti Líceum kórusát utoljára? Debrecenben hallottam a vásárhelyi Ref. Kollégium kórusát énekelni a reformátusok találkozóján. Nagy sikere volt. Azóta?

Az egyik szemem sír.

Hőkamerával figyelik az állatokat

Első lépés a szakszerűsítés felé

Nemrég vásárolt hőkamerával figyelik az állatokat a marosvásárhelyi állatkertben. A héten elkészültek az első fotók, amelyek a különböző egzotikus és őshonos állatok hőszabályozó képessége látható.

Szánthó János igazgató szerint erre azért volt szükség, mert így biztosíthatják a legmegfelelőbb életet az állatoknak, ugyanis az állatok az itteni feltételekhez igazodva kiválasztják megfelelő termikus komfortzónájukat, és „el-döntik”, hogy melyik teret kedvelik leginkább, a belső/vagy a kültéri. Így ennek alapján lehet kialakítani mind a benti, mind a kinti kifutókat.

A hőkamera segítségével követhető az állatok egész-

ségi állapota, hiszen a szervezetben keletkezett gyulladást kimutatja a hőszínelváltozás. És így egyszerűbb és hatékonyabbá lehet tenni a kezelést is. Nem utolsósorban hozzájárulhat a környezeti kímélő, energiatakarékos, klímabarát fejlesztésekhez, a belső terek kialakításához. Ehhez hasonló hőkame-

rával csak a nagyobb európai állatkertek rendelkeznek. Ez az egyik olyan kisebb lépés, amely lehetőséget teremt a tudományos, szakmai alapú fejlesztésekre, korszerűsítésre és az állatkert professzionális működtetésére – mondta lapunknak az igazgató. (v. gy.)

Fotó: Marosvásárhelyi Állatkert

A doktor úr – szilveszteri bemutató a Nemzeti Színházban

Zerkovitz Béla – Kellér Dezső – Molnár Ferenc *A doktor úr* című zenés vígjátékának bemutatóját tűzte műsorra december 31-én 18 órától a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház. Rendező: Keresztes Attila.

Az előadást január 4-én, 5-én és 6-án 18 órától újra játssza a Tompa Miklós Társulat. Szereplők: Kovács Botond, Kádár Noémi, Galló Ernő, Rózsa László, Varga Balázs, Tamás Fábrián Csanád, Kiss Bora, Fodor Piroška, Benő

Kinga, Meszesi Oszkár, Bálint Örs Hunor, Nagy Levente, Nagy Péter, Bokor Barna. Zenekar: Korpos András, Koszták Márton, Sántha Huba József, Zeno Apostolache Kiss. Dramaturg: Szabó Réka, koreográfus: Kányádi György, hangszerelés: Zeno Apostolache Kiss.

A hatályban lévő járványügyi intézkedések értelmében a színház épületébe a védettségi igazolások egyikével lehet belépni.

A hulladékelszállítás menete az év végén

Mivel január 1-jén (szombaton) ünnepi program lesz, arra kérjük a lakosokat, hogy Marosvásárhely területén ma, december 31-én, tegyék ki a hulladékot a megszokott időben, a cég munkatársai el fogják szállítani.

Örömtelibb, boldog új évet kíván

a Sylevy Salubriserv Kft.

Kedves olvasóink!

Hirdetési irodánk nyitvatartása, a munkaszüneti napok miatt, a következőképpen módosul:

- december 31., péntek, január 1., szombat, január 2., vasárnap: ZÁRVA
- január 3., hétfő: 9-15 óra között.

Következő lapszámunk január 4-én, kedden jelenik meg. Érdeklődni a 0742-828-647-es telefonszámon lehet.

Boldog új évet kívánunk minden kedves olvasónknak!

NÉPÚJSÁG

ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška, Vajda György. KORREKTÚRA: Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Katalin, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. REKLÁMMENEDZSER: Borbély Ernő – e-mail: reklam@e-nepujasg.ro, tel. 0742-828-647.
REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn, tel/fax: 00-40-(0)265-268-854. APROHÍRDETÉS: Petres Emília.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. Internet: www.e-nepujasg.ro E-mail: nepujasg@e-nepujasg.ro
Telefon: titkárság: 0265/268-780 és tel/fax: 0265/268-270, közönségszolgálat: 0365/410-440, 0265/268-780. Nyomda: Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben, tel.: 0742-828-647.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9-15 óra, péntek: 9-14 óra között, szombat vasárnap: zárva.

6423578000069
ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Törlesztett az erdőtulajdonosoknak a környezetvédelmi minisztérium

Törlesztette a védett erdők tulajdonosai felé 2019-ben és 2020-ban felhalmozott tartozásait a román Környezetvédelmi, Vízügyi és Erdészeti Minisztérium – közölte honlapján a tárca.

A minisztérium 191,5 millió lej kárpótlást fizetett ki a védett területen fekvő erdők tulajdonosainak, akik környezetvédelmi okokból nem termelhetnek ki fát az erdőikből.

Az összeg teljes mértékben tartal-

mazza a 2019-es és 2020-as elmaradásokat. A 2021-es évre járó összeg egy részének a kifizetése átcsúszik 2022 első negyedére. Emellett 47,7 millió lejt fizetett ki a minisztérium az erdészeteknek, amelyek azonosítatlan tulajdonosok erdőit őrzik.

„Ha valóban meg akarjuk védeni a környezetet és az értékes ökoszisztémákat, az államnak kötelessége kifizetni ennek a költségeit” – idézte Tanczos Barna minisztert a közlemény.

A miniszter emlékeztetett arra: a törvény előírja azoknak a tulajdonosoknak a kárpótlását, akik erdői védett területen fekszenek, és nem termelhetnek ki fát az erdőikből. Épp csak az utóbbi években nem volt elég pénz elkülönítve a költségvetésben erre a célra.

„Egy éve jelentős elmaradásokkal vettem át a tárca irányítását, de elhatároztam, hogy a kárpótlások kifizetését prioritásnak tekintem” – fogalmazott a miniszter. (MTI)

Több mint százezren lépték át az országhatárt az elmúlt 24 órában

Mintegy 100.100 román és külföldi állampolgár lépte át a román államhatárt az elmúlt 24 órában, több mint 25.100 gépkocsival (ezek közül 7100 teherszállító jármű volt) – tájékoztatott csütörtökön az országos határrendészet (IGPF).

A belépőoldalon mintegy 46.900 személy jelentkezett ellenőrzésre 11.500 járművel, a kilépőoldalon pedig 53.200 személyt és 13.600 járművet regisztráltak.

A Magyarországgal közös határszakasz átkelőinél körülbelül 25.600 személyt és 10.900 gépkocsit jegyeztek, repülővel mintegy 41.500-an lépték át a határt.

A hatóságok nem engedtek be az országba 14 külföldi állampolgárt, mert nem tettek eleget a belépési feltételeknek, 12 román állampolgárt pedig a törvényes előírásokra hivatkozva, különböző okokból nem engedtek ki Romániából. (Agerpres)

Jövő héttől korlátozások Franciaországban

Franciaország a jövő héttől további korlátozásokat vezet be a koronavírus-járvány miatt, miközben napok óta rekordokat dönt a naponta diagnosztizált új fertőzöttek száma.

„Másodpercenként két új beteget regisztrálnak” – mondta Olivier Véran miniszter szerdán egy parlamenti meghallgatáson. Hozzátette: ez francia és európai rekord is egyben.

„Ilyen helyzetben még soha nem voltunk” – fogalmazott Véran, és arra figyelmeztetett, hogy januártól akár napi 250 ezer új fertőzéssel is számolni kell.

A francia kormány a hét elején új törvénytervezetet fogadott el, amely oltási igazolást kíván bevezetni a karanténintézkedések helyett.

Az új tervet Jean Castex miniszterel-

nök és Olivier Véran miniszter jelentette be. Ennek értelmében jövő héttől legalább három héten át ismét korlátozzák a nagyszabású rendezvényeket, megtiltják a közönség előtt tartott koncerteket, valamint az étel- és italfogyasztást a mozikban, színházakban és a tömegközlekedési eszközökön.

A kormány egyelőre nem tervez kijárási tilalmat az országban, és az éttermeket és a bárakat sem kívánja lezárni. A tanítás is újraindul az iskolákban, a tervek szerint január 3-án.

Az indiai-óceáni Réunion szigetén viszont január 1-től január 23-ig este kilenctől reggel ötig kijárási tilalom lesz érvényben – jelentették be szerdán.

A képviselőházi meghallgatáson Véran védelmébe vette a kormány tervét, amely szerint csak azok mehetnek étterembe, moziba, színházba, múze-

umba és sporteseményre, akik az oltás valamennyi adagját felvették.

Az újbóli lezárások helyett a kormány így kívánja csökkenteni a gyorsan terjedő omikron variáns miatti nyomást az amúgy is túlterhelt kórházakra – mondta a politikus.

A francia kórházakban már a delta variáns miatt is aggasztó a helyzet – fejtette ki Véran, aki szerint várhatóan az omikron még tovább nehezíti a kórházak helyzetét.

A miniszter figyelmeztette az oltatlanokat: ezúttal kevés az esélyük, hogy megússzák a fertőzést, a vírus ugyanis nagyon gyorsan terjed.

Franciaországban a lakosság 77 százalékát oltották be, és felgyorsították az emlékeztető oltások beadását is, de több mint 4 millió felnőtt továbbra is oltatlan. (MTI)

Több mint félmillió kilométerre jár a Földtől a James Webb űrteleszkóp

Jelenleg 533 ezer kilométerre jár a Földtől a James Webb űrteleszkóp – mondta Kiss László csillagász az M1 aktuális csatorna műsorában szerdán.

A NASA második igazgatójáról elnevezett űrtávcsövet többszöri halasztás után december 25-én bocsátották fel az Európai Űrügynökségnek (ESA) a Francia Guyana-i Kourouban lévő indítóállomásáról egy Ariane-5 rakéta fedélzetén.

A több mint 10 milliárd dolláros teleszkópot az Egyesült Államokban építették a NASA irányításával, és az európai és kanadai űrügynökségek műszereit is tartalmazza. Az 1990-ben indított Hubble űrteleszkóp utódjaként beharangozott eszköz a világegyetem legkorábbi korszakát fogja feltárni.

A Hubble és a James Webb űrteleszkóp közötti legalapvetőbb különbség az, hogy míg a korábbi űrtávcső a mi szemünkkel is látható fényre koncentrált, a most felbocsátott űrteleszkóp az infravörös tartományban kutatja majd a kozmoszt – magyarázta a műsorban Kiss László csillagász, a Csillagászati és

Földtudományi Kutatóközpont (CSFK) főigazgatója.

Mint mondta, az óriás, 6,5 méter átmérőjű tükörrel rendelkező űrtávcső segítségével a tudósok meg tudják majd vizsgálni mindazt, ami a hősugarak birodalmában tanulmányozható, egyebek mellett a közeli tartományban a csillagok exobolygóinak a légkörét. Azt is, ha az atmoszférában van valami, ami életre utal – tette hozzá.

Emellett az univerzum peremén a legtávolabbi galaxisok kialakulását is látni fogják a kutatók. Mint mondta, olyan sugárzó anyagokat keresnek, amelyek éppen összeállnak csillagokká.

Kérdésre válaszolva kitért arra is, hogy a csillagászok az űrtávcső felvételein halvány foltokat láthatnak majd, és azok színeke fogja elárulni, hogy mi történik a képeken. A legtávolabbi galaxisok pontszerűek lesznek az űrtávcsővel.

Közlése szerint jelenleg 533 ezer kilométerre jár tőlünk a távcső, a Hold távolságánál messzebb, és még csaknem egymillió kilométer, mire megérkezik – 29-30 nappal a felbocsátását követően – a Földtől mintegy másfél millió kilomé-

terre, ahonnan megfigyeli majd a Naprendszer objektumait.

Kiss László kitért arra is, hogy a projektnek számos kockázatos fázisa van. A James Webb űrtávcsőnek a 6,5 méter átmérőjű főtükre és az árnyékolóernyője sem fért el az Ariane-5 hordozórakéta rakterében. Ezért összehajtogatva kellett becsomagolni a távcsövet. Az eszköz origamiként nyílik majd ki egy hónap alatt egy 344 lépésből álló folyamat során.

A csillagász beszélt arról is a műsorban, hogy a NASA legnagyobb hatékonyságú és legösszetettebb űrteleszkópjának előkészítésén magyar származású kutatók is dolgoztak, példaként említette Gáspár András és Detre Örs csillagászt. Emellett Ábrahám Péter is CSFK Konkoly Thege Miklós Csillagászati Kutatóintézetből munkatársaival az EX Lupi csillag körüli porból és gázokból álló akkréciós korongot fogja vizsgálni a James Webb-bel, Szalai Tamás, a Szegei Tudományegyetem tudományos munkatársa pedig kutatócsoportjával a szupernóva-robbanásokat tanulmányozhatja a teleszkóppal. (MTI)

Ország – világ

Naponta 25 ezer rendőr, csendőr és tűzoltó teljesít szolgálatot

Naponta mintegy 25 ezer rendőr, csendőr, tűzoltó és határrendész teljesít szolgálatot országsszerte a szilveszteri hétvégén. Monica Dajbog belügyminisztériumi szóvivő csütörtöki sajtótájékoztatóján elmondta, a hétvégén naponta mintegy 25 ezer belügyi alkalmazott vigyáz a közrendre és a közbiztonságra, gondoskodik a zökkenőmentes közlekedésről, illetve áll készenlétben, hogy közbelépjen vészhelyzetben vagy a rossz idő okozta esetleges károk elhárításában. A Román Rendőrség tájékoztatása szerint több mint 9 ezer rendőr fog szolgálatot teljesíteni a hétvégén mintegy 4 ezer járművel. (Agerpres)

Száznál is több riasztás egy nap alatt a hegyimentőknél

Egy nap leforgása alatt több mint 110 segélyhívás érkezett az országos hegyimentő szolgálathoz, amelynek munkatársai 120 személyt helyeztek biztonságba. Közülük 42-t kellett kórházba szállítani. A Salvamont Facebook-oldalán csütörtökön közzétett bejegyzés értelmében az elmúlt nap 114 hívás futott be diszpécserszolgálatukhoz, ezek közül a legtöbb Brassó (15) és Sinaia (14) térségéből. Emellett riasztották a hegyimentőket Voineasa, a Krassó-Szőrény megyei Kis-Havas, Lupény és Predeal környékéről, továbbá Neamț, Kolozs, Máramaros, Suceava, Szeben, Gorj, Hargita, Bihar, Fehér, Dâmbovița és Beszerce-Naszód megyéből is. A hegyimentőket tanácsokért és a sípályákkal, hegyvidéki turisztikai útvonalakkal kapcsolatos információkért is megkeresték a turisták, összesen 22 ilyen hívást kaptak az elmúlt 24 órában. (Agerpres)

A családorvosok képviselőivel egyeztetet a miniszterelnök

A koronavírus-tesztelésekről egyeztetett csütörtökön a miniszterelnök a családorvosok képviselőivel. Erről a szerdai kormányülés elején beszélt Nicolae Ciucă. A kormányfő rámutatott, rendkívül fontosnak tartja a polgárok, a hatóságok és az egészségügyi rendszer közötti „korrekt partnerséget”, jó együttműködést, az egymás iránti bizalmat. Mint mondta, megbeszélést folytat a Victoria-palotában a családorvosokkal, akikre egyre nagyobb szerep hárul majd a járvány elleni küzdelemben, például azáltal, hogy ezután a családorvosi rendelőket is bevonják a tesztelésbe. Nicolae Ciucă arról is beszélt, hogy kormánya mindent megtesz a koronavírus-járvány előidézte problémákkal és az oltás jótékony hatásaival kapcsolatos „helyes és hatékony” tájékoztatás érdekében. A kormányfő kiemelte, a vakcinákkal kapcsolatos kommunikációban hangsúlyozni kell, hogy az oltás nem a megfertőződéstől, hanem a betegség súlyos formáitól véd meg. A kormányfő beszámolt arról is, hogy létrehozna az egészségügyi tárcaán belül egy, az egészségügyi információk menedzsmentjével foglalkozó csoportot. (Agerpres)

Japán űrhajósokat akar küldeni a Holdra

Japán űrhajósokat akar küldeni a Holdra a 2020-as évek második felében – jelentették be kedden a japán űrkutatási hivatalban (Jaxa) egy tanácskozáson, amelyen jelen volt Kisida Fumio kormányfő és Kobajasi Takajuki tudományos és technológiai miniszter is – jelentette az NHK japán televízió. A tanácskozáson nyilvánosságra hozták a felülvizsgálat után átdolgozott űrkutatási program „alaptervét”. Ebből kiderül, hogy az űrhajózási hivatal most először szabott meg határidőt a holdutazáshoz. Japán részt vesz az Egyesült Államok irányította Artemis programban, amelynek az a célkitűzése, hogy űrbázist állítson Hold körüli pályára, és onnan indítsanak űrhajósokat a Holdra. Tokió e program keretében tervezi a japán űrhajósok Holdra küldését. A tanácskozáson azt is bejelentették, hogy a japán állami és magánszektor együttműködésével ember irányította holdjármű fejlesztésébe kezdenek, és hogy Japán kutatásokat folytat majd a napenergia űrbéli hasznosítására alkalmas technológia kifejlesztésére. Kisida Fumio szerint a világűr „olyan határ, amely álmokat és reményt ad az embereknek”. Hozzátette, hogy gazdaságbiztonsági szempontból fontos szerepe van a gazdaság és a társadalom támogatásában is. (MTI)

Mihályi Gábor és Tucsni Anna a Magyar Állami Népi Együttes mögött álló évről Egy év, azaz hat hónap

Mint a legtöbb kulturális társulat életét, a Magyar Állami Népi Együttes mindennapjait is megváltoztatta a járvány. Mihályi Gábor együttesvezető és Tucsni Anna kulturális menedzser mégis eredményesnek ítéli az elmúlt időszakot.

Dr. Csermák Zoltán

M.G.: Az év végén általában a szépre emlékezünk, de ne felejtsük el, minden ember hétköznapi életét megváltoztatta a járvány, s a saját családi életében is feszültségekhez vezetett. Nehéz volt megfelelni a saját magunk számára szabott rendnek, de túléltük. Ugyanez vonatkozik az együttesre is. A társulat átoltottsága nagyon jó, így hál'istennek kevesen betegedtek meg. Talán egyetlenegy táncosunknál volt olyan szövődmény, ami akár a további pályáját is veszélyeztethette volna. Májustól került munkánk a megszokott kerékvágásba. Terveinkben 2021-et tekintettük az ünnepi évadnak, de a fél éves csúszás miatt a hátrányból próbáltunk előnyt kovácsolni: így 2022. május 20-áig hosszabbítottuk meg a jubileumi évet. Május azért is fontos számunkra, mert 1951. május 14-én mutatkozott be először az együttes önálló műsorral a Városi Színházban. Amit tehát nem sikerült maradéktalanul megvalósítani ebben az évben, azt még jövőre pótolhatjuk, s egy szép kerek hetvenedik évfordulóra tekinthetünk vissza.

T.A.: A Covid-időszak legfőbb eredményének tekintem, hogy megtanultuk az online kommunikáció minden csínját-bínját. Rendeztük

szélni. Két évtized után tértünk vissza a Tisza-parti városba, zsúfolt ház előtt játszhattunk, a közönség felállva ünnepelt minket. A siker fényében méltán adtuk korábban az előadás alcímét: *Parádé a csillagok alatt*. A másik emlékezetes évforduló: a *Naplegenda* bemutatójának huszadik évfordulóját ünnepelhettük. Ez az előadás – az *Ecseri lakodalmassal* mellett – két évtizedet élt meg, és legtöbbször volt a repertoáron. A jeles évfordulót a Tokaj Fesztiválatlanban tartottuk meg azzal a kiegészítéssel, hogy egyes részeihez élőzene is társult. A koronavírus majdnem megakadályozta a jelenkor egyik legkedvesebb műsorának, az *Idesereglik, ami tovatűnt – Óda az énekes madárhoz* című, Tamási Áron műve nyomán készült darab bemutatóját. Három nekifutás után került színre, s az eddigi visszajelzések alapján meggyőződhettem arról, hogy nagyon helyes volt járatlan útra lépni, de az együttes tehetségét bizonyítja, hogy az „ismeretlen ösvény” akadályait is biztosan győzte le. Ne feledjük, színészi képességeket igénylő szövegmondást kívánt meg a darab, aminek a szereplők profi módon tettek eleget. A rendkívül aktuális táncszínházi előadás mindazokat az értékeket, amiket Tamási Áron sugall – szóljon ez a hagyományról, a szerelemről, a mindennekfeletti életigenlésről –, megőrizte, s kiegészítette a mi XXI. századi világképünkkel.

T.A.: A Szegedi Szabadtéri Játékokon való szereplés azért volt számunkra emlékezetes feladat, mivel bemutató és vidéki vendéjáték is

Naplegenda

Fotó: Jekken Péter

sorainkat, s a passzív időszakot is ki tudtuk használni. Ha az előadásokat vesszük számba, számos programunk maradt el, egy részüket viszont online pótolni tudtuk. Nyáron újult erővel vetettük bele magunkat az előadások szervezésébe.

M.G.: Terveink szerint egy hetvenéves, kiterjedt repertórral rendelkező együttesről kívántunk méltó képet nyújtani. A jelenkor állt a fókuszban, ami azért reflektált a múltra is. Ennek megvalósítása érdekében változatos, többszínű programmal álltunk a közönség elé. Némi büszkeséggel említhetem a Szegedi Szabadtéri Játékokon színpadra állított *Tánc-ünnep* című produkciót, aminek táncos és zenei szövege is méltán reprezentálta a hét évtizedünket, de már a jövő felé is tekintett. Rábai Miklós koreográfiái ugyanúgy megjelentek a színen, mint az én „táncírásaim”. A zenei vonalról, a Szolnoki Szimfonikusokról, a Szent Efrém Férfikarról, Ferenczi Györgyről és az 1. Pesti Rackárról, valamint Lajkó Félixről is csak szuperlatívuszokban tudok be-

volt egyben. Visszatekintve a megmérettetésre, állíthatom, hogy a menedzsmentszervező team kiválóan vizsgázott. Nagyon jól tudtunk csapatként dolgozni s összehangolni a feladatokat. Az együttes művészi munkáját támogathattuk, hogy a bemutató mind képi, mind hangzásvilágában hibátlan lehessen, s a próbák is zavartalanul folyhassanak. Ebben természetesen a szegedi fesztiválszervezők is határozott segítséget nyújtottak, így a közönség egy emlékezetes bemutatónak lehetett részese. A közmédia is közvetítette a premiért, így a fesztivál háromszáz közönsége mellett a Kárpát-medencében és a diaszpórában élő magyar tévénézők is osztozhattak örömeinkben. A siker nyomán a szegedi bemutató folytatását tervezzük, hiszen az országban számos fesztiválhelyszín is alkalmas a *Tánc-ünnep* előadására. Miután a *Naplegenda* forgalmazása a Tom Tom Stúdióval közös, így a Tokaj Fesztiválatlanban partnerünk a szervezés oroszlánrészét magára vállalta. Kilépve kis hazánkból, szívesen emlékszem

Tánc-ünnep

Fotó: Patyi Zsófia

vissza az erdélyi turnéra, amivel az előző évi elmaradt fellépéseinket pótolhattuk. Szentegyházán, a Gábor Áron Művelődési Házban debütáltunk, másnap a társulat a Marosvásárhelyi Nemzeti Színházban állt színpadra, a körút szeptember 11-én a Székelyudvarhely Sportcsarnokban teljes telt házzal ért véget.

M.G.: Két évre tekinthet vissza a Magyar Állami Népi Együttes fiatal, kreatív és dinamikus menedzsmentcsapata. Meggyőződésem, hogy tagjai nemcsak magyarországi, hanem nemzetközi összehasonlításban is megállják helyüket, s határozottan támogatják művészi munkánkat. Velük kapcsolatban szólnom kell az együttes brandépítő projektjéről, aminek vezéregyénisége Anna. Az év legjelentősebb eseményének a strasbourgi fellépésünk bizonyult: a bemutatkozás kiváló lehetőséget adott a Magyarországról alkotott reális kép kialakítására. Hosszú évek óta ápolunk kiváló kapcsolatot a Külügyminisztériummal, és mivel vezetői tisztán látják a kulturális diplomácia eredményességét, partnerünk különleges státusszal tisztelt meg minket. Ennek része volt fellépésünk a Rajna-parti városban az Európa Tanács Miniszteri Bizottságának magyar elnökségét kísérő kulturális programsorozaton, ami 2021. november 16-án a *Körtánc* című előadással zárult. Ruzs Harry Alex, Magyarország Európa Tanács Melletti Állandó Képviselőjének vezetője egy értékes kulturális előadással kívánta megköszönni diplomatársainak a közös munkát, s személyes kérése volt szerepeltetésünk. A magyar elnökség tematikájának fókuszában a nemzeti kisebbségek témaköre állt, ahogyan az előadás is ezt a tematikát dolgozza fel. Nagy örömmel tettünk eleget a felkérésnek, hiszen hosszú évek óta – a Szent István-i Magyarországot elszakított területe-

inek évezredes hagyományait görögcső alá véve – készítünk antológiákat. Az előadás végén a közönség felállva tapsolta meg a művészeket, és az előadást követő fogadáson is sokan gratuláltak. A szerb származású nagykövet úr a Szeged melletti Deszken született, s mivel a KOLO együttes is velünk utazott, a fogadáson személyesen vezette a körtáncot.

Egy napot töltöttünk kint Strasbourgban, s a próba mellé szabadprogramot is beiktattunk.

M.G.: A karácsonyi ünnepekörből az együttes is kiveszi részét: a *Csodaváró betlehemes* című előadással készültünk. Három évvel ezelőtt tűztük műsorra az összeállítást, amikor a Múpa Magyar Állami Népi Együttest választotta az évad együttesének. Az elismerés feladat-

Csodaváró betlehemes

Fotó: Dusa Gábor

T.A.: Az ezerkétszáz főt befogadó Palais de la musique et des congrès-ban telt ház előtt rendezték a műsort. Az előadás fél évig készítettük elő, s nagyon sok segítséget kaptunk a kinti partnerektől. A szervezés során figyelembe kellett venni, hogy nem egy színházteremben, hanem egy kongresszusi központban lépünk fel, így a műszaki munkatársakra különleges feladat hárult. Munkájukat dicsérem, hogy mire megérkeztünk, zavartalanul végezhetjük a hangbeállítást és kezdhettük el a próbát. A járványhelyzetre tekintettel természetesen meg kellett felelnünk az egészségügyi előírásoknak. Busszal indultunk útnak, így az együttes mozgásának koordinálása is egyszerűbb volt.

tal is járt, hiszen három előadást kellett színpadra állítanunk egy év leforgása alatt. Ennek a „termése” lett a *Liszt-mozaikok*, az *Ezerarcú Délvidék* és a *Csodaváró betlehemes*. Az utóbbi igazi adventi csemegeként vonzza a közönséget, s színesíti a *Diótörő*-központú karácsonyi műsorpalettát. Szerethető darab, látványos és méltó hagyományainkhoz és a karácsony szelleméhez. Idén négy alkalommal léptünk fel a Múpa Bartók Béla Nemzeti Hangversenytermében, s a program népszerűségét jellemzi, hogy minden előadást táblás ház előtt játszottunk.

Minden kedves olvasónak boldog új esztendőt kíván a Magyar Állami Népi Együttes társulata!

Strasbourgi vendégszereplés

Fotó: Alban Hefti

Szilveszteri fake news – csujogatva szétnyúz

Mint csendőr a nyeregben,
az új kormány belebben!

Ne bomolj!

*

Aki nem lép egyszerre,
ne számítson kegszerre!

Parádé!

*

Itt valahol, ott valahol
három elnök összehajol!

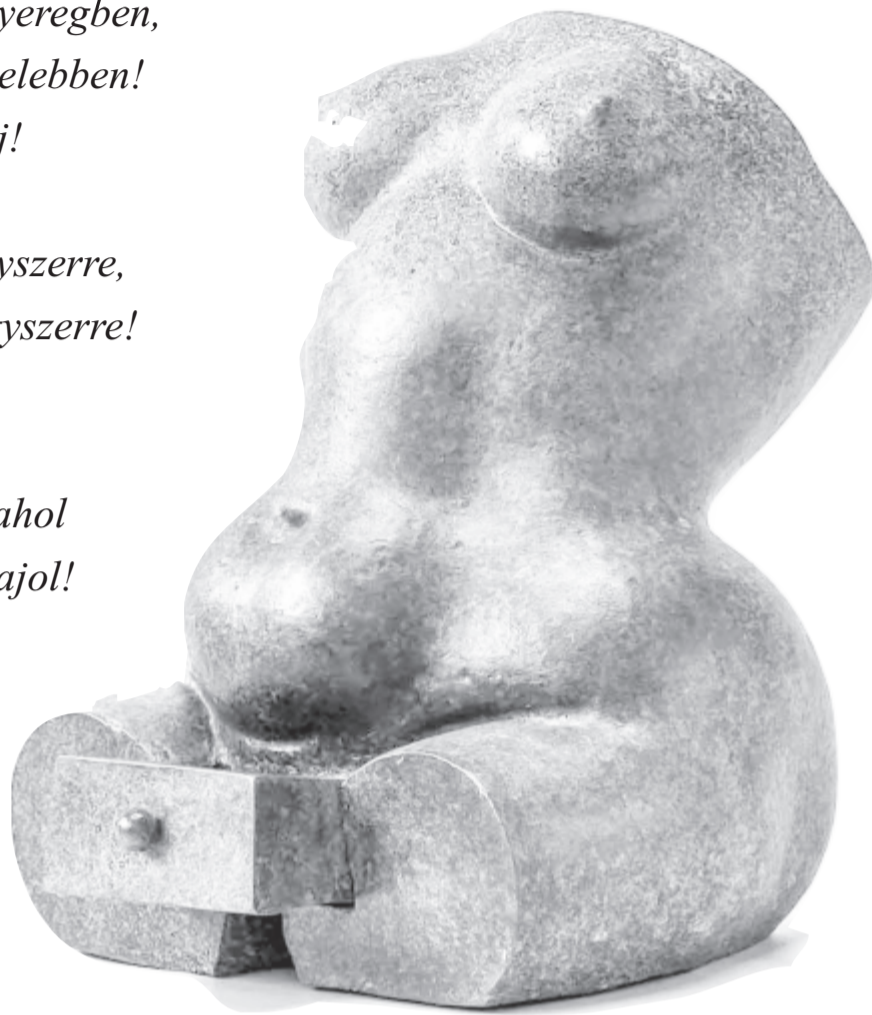
Forgasd meg!

*

Szemfényvesztés,
totális!

A kormányos
rotál is!

Most tekerd!

Bocskay Vince: Ötletajánlat adóbehajtóknak

A porondon – nincs több vita –
az nyer, aki johannita!

Maszkot le!

*

Járd, ahogy az elnök szól:
nesze semmi, fogd meg jól!

Ne ereszd!

*

Gyarapodnál? Menj el trollnak!

Egyre többen hajbókolnak!

Kamura!

*

Üres gyomor, száraz torok?

Virulnak a diktátorok!

Szaporán!

Még a frászt is ránk hozta
a brüsszeli káposzta!

Főzd ki jól!

*

Ez a néni de hamis,
az ura még harap is!

Örvet rá!

*

Durva néember, keble dagad,
sipítózva vírust tagad!

Csiba te!

*

Kevés oltás, sok a firka,
nem véd, nincs még elég birka!

Terelés!

Ne kívánd a vesztemet!

Mutatom a tesztemet!

Hamisítvány!

Te hitvány!

Ne hivatkozz multikultra,
beindul a fociultra!
Nem apád!

Gyorsan, asszony!

Vessél ágyat! –

Vedd elő a zöldkártyádat!

Hess!

Gyarmathy János: Ki a hibás? Én vagy...?

(N.M.K.)

Látszik már a 22-es csapdája!

Demény Péter

Szerkesztette: Nagy Miklós Kund

Fekete-piros

Feleki Kamill, a nagyszerű táncos-komikus úgy állt tréfás bosszút azon, aki felbosszantotta, hogy megszüntette. Rászólt például Kellér Dezsőre, a szintoly nagyszerű konferansziéra: „Dezsőke, egy évre meg van szüntetve!” És egy teljes esztendőn át nem köszönt neki. Amikor pedig Kellér Dezső a lejárat napján ott vihorászott valakivel a színház mellett, tudván, hogy ma véget ér a játékos embargó, Feleki Kamill odament, és azt mondta: „Dezsőke, még egy évig meg vagy szüntetve!” És ismét levegőnek nézte teljes egy éven át.

Velocipéd urat azóta izgatta ez az anekdota, mióta először olvasta. Mi lenne, ha lenne egy univerzális eszközünk, amely megszabadítana a kellemetlen alakoktól?! Nem ilyen szellemi szerszám, hiszen azt annyi év alatt számtalanszor megtapasztalta, hogy van, aki nem ilyen elegáns a „megszüntetést” illetően, és képes köszönni az embernek, sőt, szóba állni vele!!! Itt van például a szomszéd Végvári bácsi az elkésztően gyönyörű nevével, melynek történetét Velocipéd úr minden egyes alkalommal kénytelen végighallgatni, aztán pedig – ó, borzalom! – Balassi *Egy katonánakét* végigszenvedni Végvári bácsinak a szándék szerint Kovács Györgyöt idéző előadásában!

Egy alkalommal, amikor Végvári bácsi túllépett minden határt, és Velocipéd úrnak kétszer is végig kellett hallgatnia Balassi Györgyöt, elszántan lement a pincébe, és az ott lévő laboratóriuma segítségével létrehozott egy pisztolyt két golyóval. A fekete golyó arra való volt, hogy megszüntesse a kellemetlen illetőket, a piros pedig arra, hogy feltámassza őket, elvégre Velocipéd úr mégiscsak keresztény volt, a gyilkosság meg – fájdalom! – bűnnek számított.

Ahogy elkészült a bűvös pisztollyal, kiosont a lépcsőház elé. Nem kellett fájdalmas meglepetésektől tartania, Végvári bácsi ugyanis a nap minden szakában ott settenkedett a sétányon, hogy az arra járó szerencsétleneknek előadja neve történetét és Balassi iszonyú költeményét. Ez volt az első alkalom, hogy a szomszédok arca egyszerre ragyogott fel: Végvári bácsi már tátotta is a száját az etimologizálásra, Velocipéd úr viszont meghúzta a ravaszt, s a pisztoly kilőtte a fekete golyót. A lövedék a szíve fölért találta el Végvári bácsit, aki annak rendje és módja szerint el is terült az aszfalton – csakhogy tovább mondta az eredetet, és máris Kovács György hangján szavalt! Velocipéd úr előbb nem hitt a fülének, később azonban kénytelen volt hinni, mert Végvári bácsi már ott tartott, hogy „ők mindent hátra hadnak.” Ekkor a feltaláló őrjöngeni kezdett, mint egy férfiba ojtott Lammermoori Lucia, elhajította a pisztolyt, és elrohant valami csupán előtte ismert cél felé.

Az Aleea 43. lakói azóta is gyakran emlegetik Velocipéd urat, ezt a rendkívül rendes embert, aki mindig olyan jókat beszélgetett Végvári bácsival, a másik rendkívül rendes emberrel, aki bár nem dicsekedhetett azzal, hogy tudós, de „megvolt a magához való esze”. Azt is mondják, hogy időnként, különösen forró nyári éjszakákon, a nap pisztoly formát ír le, amikor lemegy, és feketén-pirosan villog, míg végül teljesen le nem hull a láthatár mögött.

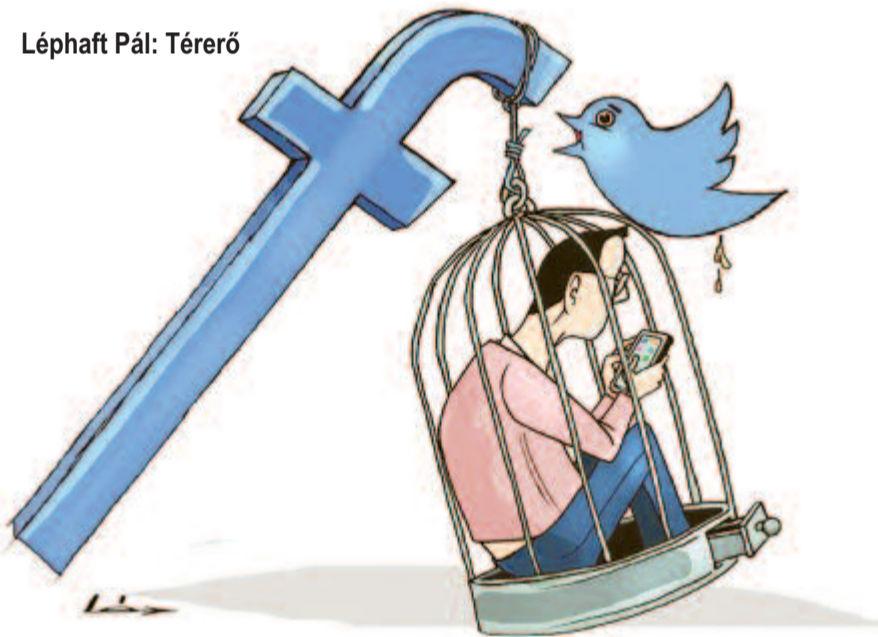
Léphaft Pál: Noé

Gúnyhatáron innen és túl

Kitűnő karikaturista. A legjobbak közé sorolható. Nem csak Vajdaságban, ahol él és dolgozik fáradhatatlanul. Kárpát-medencei, nemzetközi viszonylatban is. A záruló év az Aranytoll életműdíjat is elhozta neki. Egy különleges kötet is megjelent a közelmúltban, amelyben Léphaft Pál művészete, következetes újságírói attitűdje és csipős humora szokatlan módon domborodik ki: tíz ország 52 magyar újságírója szól hozzá a kolléga ugyanannyi karikatúrájához. A *Gúnyhatár – Léphaft karikatúrák körülírva* című album a Székelyföldi Magyar Újságírók Egyesületének a kiadványa. Összeállításunkba abból ragadunk ki egy pár grafikát. A kötet hátsó borítóján a szerző így vall magáról:

„Léphaft vagyok. A gyermekeim is Léphaftok. A feleségem félig az. Újvidéken 49 éve vagyok itthon, korábban Nagybecskerekén voltam otthon. Bak vagyok. Gyermekek és ifjúkoromat fivérként szerencsésen átvészelttem. Ministráltam és atletizáltam. Vasaként bölcselkedtem, bölcsészként meg rajzoltam. Kiállítottam itthon, otthon és külföldön. Könyveket illusztráltam, díszletet terveztem és betonoztam. Szemüveget, bajuszt és 42-es cipőt viselek. Illúzióim elvesztek, a becsületes megtalálót kérem, a következő címre juttassa el őket: Újvidék, Szerbia, Balkán. Világvége.”

Léphaft Pál: Térerő

Cseke P. Péter

Modern mese

Remegő kezét a homlokához emelte, nyelt egy nagyot, majd meghúzta a ravaszt. Végtelennek tűnő idő után halk sípszó hallatszott, leolvasta az eredményt, 36,4..., tehát nincs láza, de melege van, és a keze remeg. Akkor a vérnyomás lesz, a pisztoly típusú lázmérőt visszatette a bal hóna alá csatolt pisztolylázmérőtokba, micsoda befektetés volt, és a kabátja jobb oldalsó zsebéből kiemelt egy vérnyomásmérőt, ráerősítette a bal csuklójára, megnyomta a gombot, és várt. Végtelennek tűnő idő után halk sípszó... Száznegyven per kilencven... olvasta a képernyőről. Magasnak tűnhet, de neki ez normális. Kérte az orvos, hogy növelje a gyógyszeradagot, de hallani sem akart róla. Annyiféle gyógyszerrel kísérleteznek már rajta, és csak a csúnya mellékhatások... végre egy gyógyszer, amit már hónapja szed, és semmi plusz, de a vérnyomás ezen az érteken stagnál, jó, hogy van mivel mérni, micsoda befektetés volt. A keze csak remeg, és a homlokán gyöngyözik az izzadság. Biztosan cukor! Bal kabátzsebéből kis tárcát varázsol elő, kibontja, a golyóstollszerű műszert nekinyomja a gyűrűs ujjá begyének, egy kis tűszúrás, és a sötétbordó pötty meg is jelenik, a papírcsikot lapátként használva a vércsepp alá nyomja, majd az egészet be a gépbe... Végtelennek tűnő idő... Sípszó... az eredmény 130, kicsit magas, de az orvos adott pár tippet, hogyan lehet kordában tartani. Inszulinmérő vissza a helyére, ...micsoda befektetés volt. Mese nincs, a véroxigénszinttel lehet baj, benyúl a bal nadrágzsebbe... nincs, akkor a jobba... ott sincs, farzseb... egyik kabátzseb... a másik... belső zseb... A másik... ingzseb... sehol... Te jó ég, hol lehet? És akkor eszébe jutott... Hiszen a tegnap kölcsönkérte a felesége, és ezek szerint nem adta vissza...

Ha az oxigéntelítettség-mérő nála lett volna, az én mesém is tovább tartott volna...

*A szerző frissen megjelent *Emberkert* című kötetéből

Bölöni Domokos

Nyelvrühellők társasága

Tapasztalataim alapján, meglátásom, véleményem, elképzelésem, álláspontom, nézőpontom szerint úgy látom: szignifikánsan megbolondult a média.

Eszkálálódik a műtrágyaügy, fogalmazott a miniszter. A vírus ellen csak az oltás segít, fogalmazott a miniszterelnök. Erdéllyel kapcsolatban úgy fogalmazott az államfő, hogy ők nem loptak el senkitől semmit. A világ fejvesztve rohan a klímakatasztrófa irányába, fogalmazott az ENSZ főtitkára. Isten nem keresi az erőt és hatalmat, gyengédséget kér, és lélekben a kicsiket szólítja, fogalmazott a pápa. Immár megprodukáltam a világot, most relaxálok egyet, aztán kinyírom Luciferköt, fogalmazott a Mindenható.

Arany-sznobor-díjra ácsingozó szupertrendi segédfogalmazó celebek lepték el a sajtót, és sziszifuszi elszántsággal nyomorgatják soha nem látott csúcsra a nyelvet. A sajtóceleb alanya nem kimond, nem nyilatkozik, nem közöl, nem nem kinyilvánít, nem kinyilatkoztat, nem kijelent, nem szól, nem szövegel; nem manifesztál, nem állít, nem hangoztat, még csak nem is hablatyol vagy dumál, vagy szövegel, vagy fecseg, vagy magyaráz, vagy lotyog vagy karattyol, vagy locsog, vagy jártatja a száját, vagy csacsog, vagy csicsereg, vagy löki a sódert, vagy nyomja a rizsát, vagy mondja a magáét, vagy trécsel, vagy smúzol, vagy löki a vakert, vagy csak cseveg, duruzsol, diskurál, kommunikál, hadovál, dumcsizik, vakeral, társalog –, nem!

A sajtóceleb alanya csúcs-divatosan, bingó-naturban: csak fogalmaz. Amikor illusztris alanya éppen utál, iszonyodik, irtózik, undorodik, ki nem állhat, megvet, gyűlöl, viszolyog, pokolba kíván – egyértelműen fontos, nélkülözhetetlen, lényeges, elemi, esszenciális, elengedhetetlen, releváns, hogy semmi egyebet nem tesz, és ez máskülönb mellel, amúgy, különben, egyébiránt: eleméntárisan totál kardinális, vagyis sarkalatos, lényegi, súlyponti, mérvadóan fundamentális, hogy voltaképpen magasröptűen fogalmaz!

Fogalmaz az egész univerzum. A mindenmingedelem. De főként akiket a stílus bűvészei, a sajtó-rapp büszke riporterei meginterjúvolnak. A mikrofon előtt tetszelgő dumabubus akkor is fogalmaz, ha gyűlésezik, hegyi túrán vesz részt, tengerparton üdül, a parlamentben nyaral, lagziban mulat, tüntetésen kapcsolódik ki, kiküldetésben lazít, házasságot köt, vagy gyermeket nemz.

Úgy fogalmaz, hogy munkálkodnak a bébin.

A fősodor annyira releváns, hogy több mint ezer taggal létrehozták a Nyelvrühellők Társaságát. Tagja lehet minden előkelősködő, urizálós, laikus, amatőr, nem szakképzett, kezdő, kispályás, kontár, szakmagerető individuum. Demokratikus jellegét mi sem mutatja szebben, hogy minden

Léphaft Pál: Mai Szi-zifusz

tag egyszersmind elnöke is lehet az illusztris tömörülésnek.

Egyik önjelölt elnökét megkérdezte irigy tagtársa:

– És mi a Nyelvrühellők Társaságának a célja, terve, munkaprogramja?

– Segédfogalmam sincs! – fogalmazott a kérdezett.

A természet kalendáriuma (CDXCV.)

Kiss Székely Zoltán

*Naptár-csere ideje,
véget ér az év.
Sorakoznak névnapok,
hemzseg annyi név!
Flórián a tüzet oltja,
Mátyás meg a jeget oldja,
bogyót szemel Borbolya,
orsót perget Orsolya,
ballag Péter Pál a ködben,
Márk ingéből madár röppen,
Margit kertben kerepel,
szép Magdolna szüretel,
segít neki Lőrinc, Klára,
Bertalan a vesszőt vágja
(némelyiket rég tudom,
másikat most álmodom,
olyikat rosszul jelentem,
majd megréfál ő engem)
nap-tár-váltás évszaka,
Orion ragyog;
boldog, ki úgy változik,
mint a csillagok.*

Szilveszter napján indulok ide utolsó sétámra **Weöres Sándor Csizióját** mormolva, abból a meggyőződésből bátorodva, hogy ha némely eseményt rosszul jelentem, megréfál majd a való.

Induljunk el hát ma égi utakon a derült decemberi égen, dacolva a tél hidegével! Nem fogjuk megbánni. A könnyebb eligazodás végett az ókori görögöket hívom ma segítségül.

Ragyogó gyűrűt alkot az égen a hét legfényesebb csillag: a Szekeres Kapellája, a Bika Aldebaranja, az Orión Rigele, a Nagy és Kis Kutya Szíriusza és Prokionja, és az Ikrék: Pollux és Castor. Az állatövi csillagképek közül a Kos, a Bika, az Ikrék és a Rák láthatók.

Északra a Szekeres kaptat a zenit felé. A szekér bakján ül maga Phaéon, Hélios napisten fia, aki annyit könyörgött apjának, hogy egy napon ő hajthassa a tüzes napszekeret, mígnem apja ráállt. De a lovak megbokrosodtak, s összeviszsa száguldoztak az égbolton. A földön szörnyűséges tűzvész keletkeztek, pusztításuk végromlással fenyegette az embereket. Zeus kénytelen volt villámmal sújtani a vakmerőt. De a napszeker úgy tönkretette addigra az égbolton, hogy a Nap útját is meg kellett változtatni. A nem használt régi napút volna a Tejút. Egyik másik monda szerint a Szekeres Erikhthoniosz király lenne; az első ember, aki képes volt – Hélios napistenhez hasonlatosan – négyes fogatot hajtani.

A Bika fényes „V”-je szinte magához vonzza a szemlélődő tekintetét. Egyik monda szerint maga Zeus ő, Európét elrabló bika képében. Egy másik monda szerint Minótauros lenne. A krétai király, Minosz zoofil felesége – nincs új a nap alatt –, Paszifaná „beleszeretett” egy bikába ura csordájából, s hogy egyesülhessenek, a híres ezermestert, Daidaloszt hívatta Krétára, s készített vele egy műtehenet, amibe ő maga rejtőzött el. Így fogant meg a rettenetes Minótauros, az embertestű, bikafejű szörny, akinek ifjakat és szüzeket kellett áldozni, mígnem Thészeusz Ariadné királylány segítségével le nem győzte. A Bika csillagkép része a Fiastyúk is. Az ógörög monda szerint Atlasz leányai ők. Közülük a leg-

halványabb Méropé – szegye- nében rejtőzködik, mert neki volt egyedül szerelmi kapcsolata földi halandóval. Más mítosz szerint Pléioné gyönyörű leányai ők, akiket, miután Boiótiában találkoztak, kitaróan üldözött a kéjsóvár Orion. Őt éven át menekültek előle, míg végül Zeus csillagokká változtatta őket, hogy végre nyugtot leljenek.

A Bika és az Ikrék között dél felé haladva találjuk a ragyogó Oriont. Az övét alkotó három, nagyjából egyformán fényes csillag alatt dél felé ugyancsak három, már sokkal halványabb csillag vehető észre tiszta égbolt mellett. Közülük a középső nem is csillag. Távcsovel nézve sok apró csillagra bomlik, melyet – mintha vattába lenne ágyazva – körülölel a Nagy Orion-köd. Az Orion övére merőleges vonalat állítva találjuk meg az Orion vállát, a másik déli oldalon a ragyogó vörös színű Betelgeuze és a kékesfehér Rigel csillagokat.

Az Orion övét keletre meghosszabbítva találjuk az égbolt legfényesebb csillagát a Nagy Kutya csillagképben, a Szíriusz – mindössze 9 fényévnyi távolságra van tőlünk.

A halhatatlan Pollux és a halandó Castor testvérek voltak. Amikor Castor hősi halált halt, Pollux azzal fordult az istenekhez, hogy oszthatná meg a halhatatlanságot testvérével. Azóta fél napot töltenek a föld fölött az istenek társaságában és felet az alvilágban.

Mindeme csillagok felett télen magasan ível át az égbolton a Tejút. Az egyik monda szerint Zeus földi asszonyoktól való gyermekei csak úgy kaphatták meg az isteneknek járó tiszteletet, ha Héra istenasszony megszóptatta őket. Héraklésznek is fontos lett volna az örökbefogadó szertartás, ám Héra őt teljes szívéből gyűlölte, s így csak Hermész fondorlatai segítségével juthatott az áhított tejhez. Héra azonban észrevette, hogy kit táplál, eltaszította magától Héraklészt, de oly hevesen, hogy teje szétömlött az égen.

Ma? A téli éjszaka Tejútja alatt térül az óév az újra.

*Új esztendő, vígságszerző most kezd újulni,
|: Újulása víg örömet most kezd hirdetni :|*

*Hirdeti már a messiást, el fog az jönni,
|: Legyetek a nagy Istennek igaz hívei :|*

*Új napokkal, bor-búzával látogass minket,
|: Így szentelünk mi is neked víg esztendőket :|*

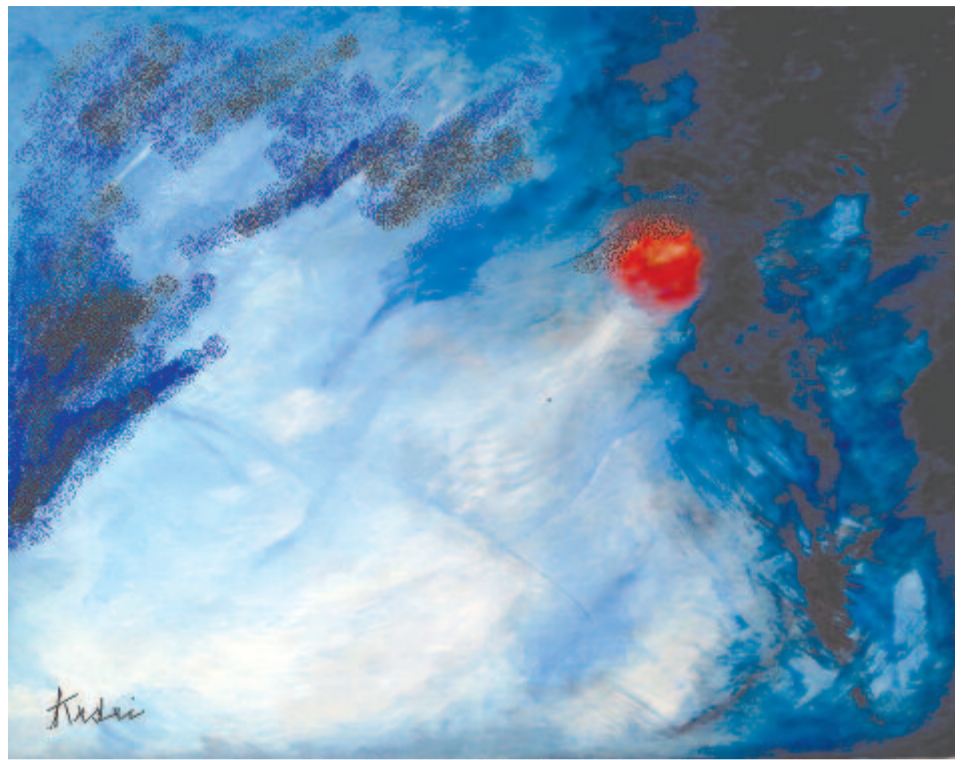
*Elmúlt tőlünk az ó idő, melyben bánkódtunk,
|: Bánat miatt siralomra gyakran jutottunk :|*

*Jutott hozzánk az új idő, melyben vigadjunk,
|: Vigadással úr Jézusnak glóriát mondjunk :|*

Így csobbanunk januárba. A naptári év első, a meteorológiai tél második hónapja. Sok évszázadnyi ideje az év leghidegebb időszaka. A fagyos napokon a hőmérő higanyszála nem kúszik nulla fok fölé. A meteorológusok zord napnak azt nevezik, amikor a minimum-hőmérséklet -10 fok alá süllyed. Ezek száma átlagosan a Kárpát-medencében 4-8 között mozog. Januárt a hótakaró kialakulása jellemzi. 120-180 cm hótakaró is kialakul, de ma már nem gyakran, és a csupán 10-20 cm-esnek is örvendünk...

Január elseje a **Julius Caesar-féle** naptárreform óta – Róma alapítása után 709-ben, Kr. e. 45-ben – lett évkezdő nap. **Janus** isten tiszteletére tartott nagy ünnepséggel kezdtek a rómaiak az évet. **Calendae Januariae** – január első napjának latin elnevezése. Számos európai nyelvben él e nap emléke – kolindálás, kalendárium –, holott annak eredeti jelentése *adósok könyve* volt. **XIII. Gergely** naptárreformja után, 1582-ben került újólaga az évkezdő karácsonyról január elsejére. Az évkezdő XIII. századi oklevelek tanúsága szerint – itáliai szokás alapján – egyben az adományozás napjává vált. A királyi udvarban ki-ki mestersége szerszámait mutatta be, s ezután kapta meg járandóságát. Ennek a szokásnak maradványaként a XX. század elején még egyes erdélyi Teleki-grófi birtokokon újév napján a cselédek úgy mentek köszönteni az uraságot, hogy közben szerszámokkal munkájukat mimelték. Az ostorcsattogató, kolompoló béresek zajongása is erre vezethető vissza. Zajkeltésüket addig nem hagyták abba, amíg járandóságukat meg nem kapták. A nagyszalontai tréfás adománykérő mondókát biggyesztem ide kései tanúnak:

*Diksi, buksi, garajcár,
bújj ki az asztalfán.
Tyúk ide, búbos,
Kalács ide, fonatos!*

Kedei Zoltán: Az idő bölcsője

Az évszázadok során, a változó évkezdő miatt a téli népszokások az adventi időszak kezdetétől március elejéig húzódtak szét. A szilveszteri zajkeltés – ami a mai petárdapufogatásba korcsosult – ősidők óta a gonosz, rossz szellemek elhárítását szolgálta.

Természettudomány-történetünk januári első hete is tartogat még olyan évfordulókat, amelyekről **A természet kalendáriuma** 494 levelében még nem emlékeztünk meg. Íme, egyike ezeknek.

1914. január 5-én született Nagyváradon **Straub Ferenc Brúnó** biokémikus. Felsőfokú tanulmányait a Kolozsvárról Szegedre menekült **Ferenc József Tudományegyetem** orvosi karán kezdte, majd a matematika-természettudományi karon folytatta. A szegedi egyetem Orvosi Vegytani Intézetében **Szent-Györgyi Albert** famulusa volt. Kutatói tevékenysége főleg az enzimek, az izomműködés, a fehérjeszintézis és a sejtlégzés területére koncentrált. 1941-ben ő fedezte fel az izom-összehúzóért felelős két molekula egyikét, az aktint. Főszerkesztője volt az 1975–1978 között megjelent, mai napig alapműnek számító, négykötetes **Biológiai lexikon**nak. 1973-ban, negyedszázadnyi emigrációban eltöltött év után ő fogadta először a radarszillagászat megteremtőjét, **Bay Zoltánt** és volt mentorát, Szent-Györgyi Albertet, aki a **MTA Szegedi Biológiai Központ** avatására érkezett.

Az új év első hete vízkerezzel zárul, de mielőtt belebo- tolnánk farsang fejébe, búcsúszom hétnyi időre.

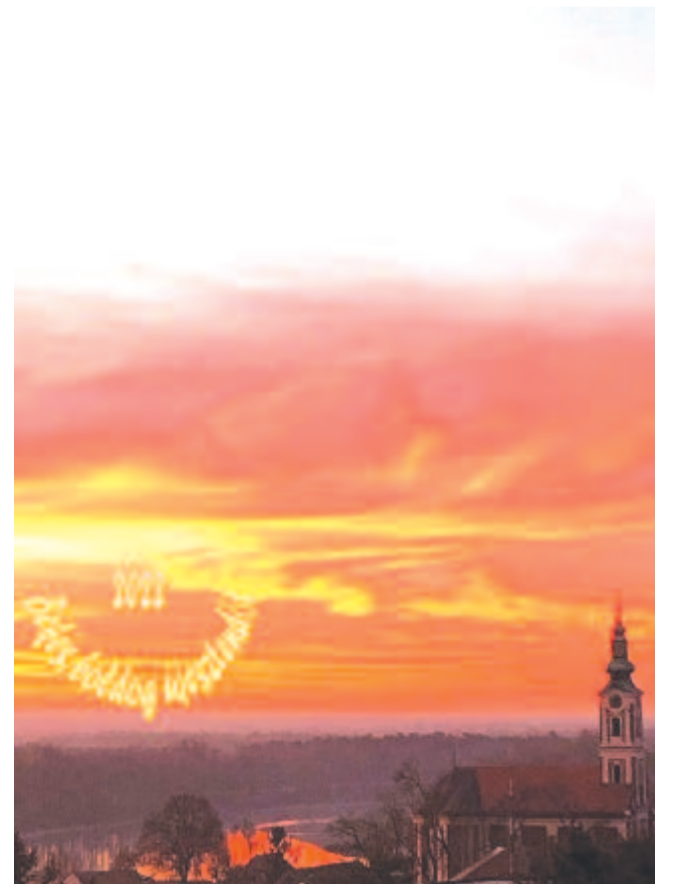
*Adjon isten minden jót
az új esztendőben!
Fejér kenyér dagadjon
fűzfa tekenőben!
Bor, búza, kolbász
legyen mindig bőven!
A patikát feledjük
az új esztendőben!*

Maradok kiváló tisztelettel.

Kelt 2021-ben, Szilveszter napján

Januári újjászületés

FEHÉR FEKETE

Szerkeszti: Kiss Éva 978.

Lao-Ce kínai filozófus egyik szentenciáját idézzük a fősorokban.		TÖBB AMERIKAI VÁROS NEVE	SZINTÉN NE DALMÁCIAI VÁROS	FELÉ TŰZEL	SZÉKELY IS	NŐI NÉV (SZEPT. 16.)
		1				E
2	A	FELBORUL ARTEMISZ RÓMÁBAN		PÁRATLANUL TAHÓ! A TETEJÉRE RAK		
NORVÉG ÉS NÉMET AUTÓJEL		KELLEMETLENSÉG SZLOVÉN AUTÓJEL	UNALMAT FEJEZ KI HÁZI KISKUTYA			SPANYOL AUTÓJEL ESTE (OLASZ)
NAGY KONSTANTIN SZÜLŐVÁROSA		ERREFELEI! ... ALKOHOL (BORSZESZ)		ERŐSEBB A KIRÁLYNÁL ODA-VISSZA FÉRFINEV		
AMERIKAI EGYETEM			BOLGÁR KÖLTŐ VALAMINÉL LENTEBB			
VÁRPALOTA RÉSZÉ			BECÉZETT TEREZ TESTEDZÉS			
ÉJFÉLIG EZ VAN IGEN (OLASZ)		FR. SZEMÉLYNEVMÁS ÓRÓMAI RÉZPÉNZ		CÍMER-MADÁR CIN		
		TÉLEN KÉSZÜL A SPORTOLÓ HIBÁZTAT				EGYESI NAGYON RÉGI
NA, MI LESZ MÁR?			FINOM TENGERI HAL ERD. SZÍNÉSZ (ÁRPÁD)		SZELÍD VAD PÁGER ... (SZÍNÉSZ)	
CSENDES TÉKA!		STRASSE (RÖV.) HALAT SZEREZ AHORGÁSZ		USA-SZABVÁNY LATIN KETTŐS BETŰ		
TRÉFA, BOHÓSÁG			OKTAT PÉNZZÉ TESZ			
FRANCIA NŐI MAGAZIN GALLY			LATIN ÉS OSZTRÁK FOLYÓ			BELÉPI EGY (NÉMET)
		ILYEN ÓRA IS VAN EURÓPAI UNIÓ (RÖV.)		GÖRÖG LEVEGŐ RÓMAI KETTŐ		
ELŐTAG: ÚJ			VEGYIPARI ANYAG NULLA			
L.N.J.	Y					A NIKKEL VEGYJELE

A DECEMBERI ÉVFORDULÓK (2.)

című pályázat nyertesei:

Borda János,
Marosvásárhely, Moldovei u.

Trombitás Árpád,
Marosvásárhely, Moldovei u.

A pályázati rejtvény megfejtése:
SAINT SAËNS; JORDAN; COLLINS; SZLADITS;
JACOBI; POMPADOUR; VAY

Kérjük a nyerteseket,
vegyék fel a kapcsolatot Borbély Ernővel
a 0742-828-647-es telefonszámon.

Megfejtések

a december 24-i számból:

Ikkrek:
Betlehem

Skandi:
Nagy bolond vagy, ha egymagad akarsz bölcs lenni.

PÁLYÁZATI REJTVÉNY

EGY FRANCIA ÍRÓ MONDTA		1	2	3	4	G	5	6	7	8	A
		9					10				
11	12	13	14	15		16	16		17		18
19						20				21	
22						23		24		25	
26						27		28		29	
31						32			33		34
35		36				37		38		39	
L		40				41		42		43	
45	46					47				48	
A						U					L

VÍZSZINTES: 1. Az idézet első része. 9. Magyaros dal. 10. Budapesti sportklub. 11. Az író családneve (a személyneve Jules). 16. Azon a helyen. 18. Kicsinyítő képző. 19. Zrínyi ..., II. Rákóczi Ferenc anyja. 20. Fényesebb a láncnál ... (Petőfi). 21. Decebal népe. 22. Változást jelző előtag. 23. Csak félig! 24. Téli sport. 25. Spanyol festő (Salvador). 26. Adam párja. 27. Zamat. 29. Mely helyen? 31. A mélybe. 32. Női név vagy autópálya. 33. Hiedelem. 35. Júda fia. 37. Ázsiai félsziget állama. 39. Régiség. 40. Az örök város. 42. Duzzogva nehezted. 44. Belgiumi és olasz gépkocsijel. 45. ... Sumac, perui énekesnő. 47. Negatív elektróda. 48. Ógörög törzs.

FÜGGŐLEGES: 1. És (angol). 2. Patás háziállat. 3. Nagyon rossz kívánság. 4. Orosz női név. 5. Szezon. 6. ... Marino, európai törpeállam. 7. Kettős betű. 8. Adfrikai dögevő állat. 11. Összecseng két verssor vége. 12. Élő, élénk. 13. ... bene: jól jegyezd meg (latin). 14. Ellen (görög). 15. A rádiom vegyjele. 17. Három (orosz). 20. Hordót mérő. 21. Énekre vonatkozó. 23. A holló és ... (La Fontaine). 25. Tamtamot használ. 27. Ante meridiem (röv.). 28. Nagy, nemes gesztenye. 29. Feltéve. 30. Maugli fekete párduc barátja. 32. Kadmosz és Harmonia lánya. 33. Erdővidéki város. 34. Dúsgazdag ember. 35. Az idézet befejezése. 36. Sémi nép. 38. Írország régi neve. 41. Operál. 43. Az oxigén és a nátrium vegyjele. 46. A mangán vegyjele. 47. Annyi mint (röv.). 48. Római 501.

L. N. J.

A megjelölt sorokban, oszlopokban szereplő helyes megfejtéseket január 13-ig a Népújság címére (Dózsa György u. 9. szám) beküldők közül két személy egy-egy könyvet nyer. A pályázati szelvényt – a pályázat címével együtt – kérjük kivágni és a borítékra ráragasztani. (Egy borítékban csak egy pályázati szelvény szerepelhet.)

A két rejtvény azonos számú meghatározásait keverve közöljük. A megjelölt négyzetekbe kerülő betűket folyamatosan összeolvastva Kányádi Sándor egyik versének a címét kapjuk. Könnyítésül egy betűt előre beírtunk.

VÍZSZINTES: 1. Elképesztő, lehetetlen – Anatómia. 7. Sértetlen – Skálahang. 8. Vulkáni kőzet – Döf. 9. Ébred – Fahéjdarab! 11. Le – Könyvben sok van. 12. Román költő volt (Octavian) – Gabonát levág. 14. Állóvíz – Kiejtett betű. 15. Tömlő, daganat – Sport-szermárka. 18. Tűzet éleszt – Ugyanazon a napon született testvérpár. 19. Drót, sodrony – Fed. 22. Izomkötő szalag – Lángol. 23. Könnyelmű, komolytalan – Szövetség. 25. Jerry társa – Lornyon része! 27. Veszteség – ZUR. 28. Karám – Vár. 30. Arrafele! – Végtelen lép! 31. Másodfajú fém – Szakosztály.

FÜGGŐLEGES: 1. Dózis – Varangy. 2. Zenedráma – Cirkuszi szereplő. 3. Római százötven – Kettős betű. 4. Lapos edény – Középre húzat! 5. J. Cameron egyik filmje – Kaszinói szerencsejáték. 6. ... oldal (Karácsony Benő) – Színjáték. 10. Csónak – Zeusz pajzsa. 13. Gyümölcsöt napon szárít – Guatemalai romváros. 16. Málvaféle növény – Tisztességes, korrekt. 17. Vallási elmélyülés – Döntés, határozat. 20. Nagyszülő kedvence – Ókori görög piactér. 21. Drágakövek mértékegysége – Szlovák folyó. 24. Lekötelezettség – Vallási vezető Indiában. 26. Földdarab – Anyagmennyiség mértékegysége. 29. Azonos betűk – Német és ománi gépkocsijelzés.

Koncz Erzsébet

1	2		3	4	5	6
7			8			
9		10		11		
12			13		14	
	15			16		
17		18				
19	20				21	
22			23		24	
25		26		27		
28			29		30	
31						

1	2		3	4	5	6
7			8			
9		10		11		
12			13		14	
	15			16		
17		18				
19	20				21	
22			23		24	
25		26		27		
28			29		30	
31						

KOBÁK KÖNYVESBOLT

Marosvásárhely,
Győzelem tér
18. szám,
www.bookyard.ro

Szilveszteri műsorok az Erdély TV-ben

Az óév utolsó és az új év első napján a komoly és könnyed műfaj kedvelőit egyaránt várja a képernyők elé az Erdélyi Magyar Televízió. Összefoglaltuk a fontosabb különkiadású műsorokat.

December 31-én 14.30-kor a Kultúrcseppben Kányádi Orsolya a marosvásárhelyi származású Király Kinga Júlia író, műfordító, dramaturggal beszélget. 16 órától György Levente és ifj. Csíky Boldizsár előadóestjét követhetik az Erdély TV nézői, amelyben ismert operaáriák és zongoradarabok csendülnek fel, maradandó élményt, jó szórakozást ígérve a tévénézőknek. 6 órától a Mozaik szilveszteri különkiadásának vendége Ferenczi Kamilla, a jubileumi X-Faktor dobogója, aki a műsorban szerzett tapasztalatairól mesél a nézőknek.

Este 8 órától a Nőszemkőzt szilveszteri különkiadásában a férfiaké lesz a főszerep. Kurta Kinga három meghívottja – Nagy István színművész, B. Szabó Zsolt médiaszakember, egykori rádiós műsorvezető és Dávid Botond fotóművész – az idei évad hölgyvendégei által megfogalmazott legfrappánsabb gondolatokra reflektál. Este 9 órától az idei Budapesti Zsidó Kulturális Fesztivál (amelynek fellépői a Budapest Klezmer Band, Kommuna Lux zenekar, Sabbathsong, Klein Judit és a Haverim) sikeres klezmerkoncertjeiből láthatók, hallhatók részletek.

Az Erdélyi Magyar Televízió különleges szilveszteri meglepetésműsora este 9 óra 50 perctől kerül a képernyőre. A két házigazda, Béres Ildikó és Kolcsár József életünk különböző területeinek ismert, kedvelt képviselőit látja vendégül: Benedek Ágnes, a sepsiszentgyörgyi Tamási Áron Színház kiváló színésznőjét, Diószegi László vállalkozót, futballklub-tulajdonost,

Dénes Katinka református lelkipásztort, Héjja Huba Ferencz borszakértőt, Skovrán Tünde színésznőt, producort, Zsigmond András mesterszakácsot, valamint Badics Petra szerkesztő-műsorvezetőt. A könnyed, sok humorral fűszerezett beszélgetések mellett mindegyik vendégnek egy meglepetésfeladat kihívásaival is szembe kell néznie. A műsor nélkülözhetetlen része a nagyon jó zene, amiről ezúttal a The Vagabonds zenekar tagjai gondoskodnak: Kovács Nor-

bert, Orosz-Pál József, Szász Csaba, Gyergyai Szabolcs és Franckie Ercsei. Hozzájuk olyan kiváló énekesek csatlakoznak, mint Molnár Jócó, Koszorus Krisztina, azaz Koszika és Pfejfer Melany.

Az új év első napján, január 1-jén déli 12 órától a Marosvásárhelyi Filharmonia rendkívüli kórushangversenye tekinthető meg, majd 13.30-tól az Üzenet szeretettel műsorban az ünnepi jókívánságok és hangulatos dallamok mellett az ETV műsorvezetőinek vendégei

lesznek Gecse Ramona és Bokor Barna, a marosvásárhelyi Tompa Miklós társulat kiváló művészei, akik az elmúlt év történéseiről mesélnek, majd a csíkszentgyörgyi Székely Góbék humortársulat tagjai szórakoztatják a nézőket.

17 órától a Kultúrcsepp ünnepi kiadásában György Levente operanékes, a Marosvásárhelyi Filharmonia igazgatója nyújt betekintést mindennapjaiba, majd 17.30-tól a Hitéletben Bálint Benczédi Ferenc nyugalmazott unitárius püspök

mesél gyermekeveiről, tanulmányairól és lelkipásztori tapasztalatairól. Este 8 órától a Jó napot! Megjöttem... ünnepi kiadásában Badics Petra Egyed Ákos történészhez látogat.

Az Erdélyi Magyar Televízió ünnepi kínálatából nem hiányozhat a Hahota szintársulat szilveszteri kabaréja sem, ebből folyamatosan láthatnak részleteket a televízió nézői, így a humor, a jókedv végigkíséri az óév búcsúztatását, az új év köszöntését.

Szabadon felhasználhatóvá válnak az 1951-ben elhunyt alkotók művei

Január 1-től szabadon felhasználhatóvá válnak a hetven éve elhunyt szerzők művei. Köztük vannak a Balaton festőjeként ismert Egry József művei, a szerializmus megalkotójaként számontartott zeneszerző, Arnold Schönberg szerzeményei és az első Nobel-díjas amerikai író, Sinclair Lewis történetei.

A szerzői jogi védelem ez év utolsó napján minden olyan alkotás esetében megszűnik, melynek utolsó élő szerzője 1951-ben hunyt el. Ez azt jelenti, hogy most már mindenkinek joga van a korábban védett szellemi termékek – zenék, filmek, könyvek – felhasználására, újrapublikálására – közölte az Artisjus Magyar Szerzői Jogvédő Iroda Egyesület múlt kedden az MTI-vel.

Mint írták, a szellemi tulajdonjogok sajátossága, hogy – a fizikai tulajdontól eltérően – csak bizonyos ideig nyújtanak oltalmat a szerzőknek, feltalálókknak, jogtulajdonosoknak. A szerzői jog az Európai Unió szinte valamennyi államában megszületésüktől fogva védi a műveket a szerző halálától számított hetven évig. Ebben az időben csak a szerző vagy örököse engedélyével lehet nyilvánosan felhasználni a verseket, regényeket, zene-műveket, fotó-, film- és képzőművészeti, valamint építészeti alkotásokat.

A védelmi idő elsősorban azért ilyen hosszú, hogy a szerző házatársa, gyermekei, unokái számára hagyatékot jelenthessenek az alkotások. Az ezekből készült feldolgozások, átdolgozások, műfordítások azonban továbbra is mindaddig jogi oltalom alatt állnak, amíg az ezeket készítő szerzők halálától nem telik el a hetven év.

A zenei művek esetében a szerzőn kívül a hangfelvétel tulajdonosának és az előadónak is vannak jogai, így egy lejárt szerzői jogvédelemmel rendel-

kező zenemű felhasználásánál ellenőrizni kell az előadó és a hangfelvétel előállítójának a jogait is. Bár a szerzői jogi védelem idővel lejár, átdolgozás esetén sem állíthatja azt az átdolgozó, hogy ő írta az eredeti alkotást. A feldolgozás útján létrejött új alkotás védelme viszont automatikusan „újraindul”.

A közkincsbe kerülő művek engedélykérés és jogdíjfizetés nélkül, tehát gyakorlatilag szabadon használhatók fel – feltéve, hogy az eredeti mű minden társszerzője, illetve a fordítója is legalább hetven éve elhunyt. Így külön engedélykérés nélkül nyomtathatók Egry József festményei képeslapokra, pólókra, és feldolgozhatók, újraértelmezhetők Schönberg zenéi. A hetvenéves védelmi idő szabálya igaz akkor is, ha egy műnek az Egyesült Államokban csak később telik le a szerzői jogi védelme: az EU-n kívüli származású művek esetében az európai egységes védelmi időt kell figyelembe venni. A származási hely hosszabb védelme itt nem érvényesül, így 2022-től már szabadon filmre vihetők Sinclair Lewis történetei.

Néhány további alkotó, akinek művei januártól közkincsbe kerülnek: Almásy László utazó, Afrika-kutató, felfedező, pilóta; Egbert van Alstyne amerikai dalszerző, zongorista; Lloyd C. Douglas amerikai író, evangélikus lelkipásztor; André Gide irodalmi Nobel-díjas francia író, esszéista; Hóman Bálint politikus, történész, egyetemi tanár, számos történelmi könyv szerzője; Makkai Sándor erdélyi magyar író, pedagógus, református lelkes, az erdélyi egyházkerület püspöke; Andrej Platonov szovjet orosz író, filozófus, dramaturg és költő; Sigmund Romberg (Rosenberg Zsigmond), magyar származású amerikai zeneszerző; Henry de Vere Stacpoole ír író, A kék lagúna című könyv szerzője; Ludwig Wittgenstein osztrák filozófus. (MTI)

Reggeltől hajnalig gondoskodnak az ünnepi hangulatról a közmédia rádiócsatornáin

Lendületes zenei válogatások a traptól a csárdásig, humoros magánszámok és persze a több mint 35 éve elmaradhatatlan rádiókabaré is garancia arra, hogy a rádióhallgatók pezsgő hangulatban töltsék majd az év utolsó napját.

Pezsgős beszélgetésekkel várja a hallgatókat e napon a Kossuth rádió már 13 órától. A Buborék a pohárban című műsorban a nézők megismerhetik a magyar pezsgőkészítés történelmét, és megtudhatják, miként használja fel a gasztronómia ezt a különleges italt. Nincs szilveszter Rádiókabaré nélkül. A Kossuth rádió hagyományos évszázados műsora 1985 óta hallható. Idén szilveszterkor két adással is várja a hallgatókat: 19 órától egy-órás, a közelmúlt szilveszteri pillanataiból összeállított válogatás hallható. 22 órától pedig a közel három órán át tartó szilveszteri Rádiókabaré következik, egészen a (magyar) éjféli gongütésig. A két kabaré között a rádió szilveszteri operettparádét sugároz a hallgatóknak. A műsorban olyan legendás előadók énekelnek, mint Honthy Hanna, Rátonyi Róbert, Latabár Kálmán és Feleki Kamill.

A Bartók rádióban a Muzsikáló délután jelentkezik különkiadással, 16 órától ifj. Bazsinka József műsorvezető és vendégei várják a hallgatókat,

majd 23.25-től az Éjszakai jazzklub szilveszteri adásával búcsúztatják az óévet.

A Dankó rádióban már reggel 9 órakor elkezdődik a reggeli házibuli Tarnai Kiss Lászlóval és vendégeivel. Dócs Péter, Kalina Enikő, Blaskó Bernadett, Csuti Csaba, Nemes Ildikó élő produkciókkal is szórakoztatja a hallgatókat. A 13.30-kor kezdődő Jó ebédhez szól a nóta is szilveszteri hangulatban telik. Az este pezsgését az éjfélkor kezdődő Parno Graszt-koncerttel fokozza a rádió, 1 óra után pedig lendületes magyar- és cigánynóták, csárdások diktálják az újévi tempót.

A Petőfi rádió is lendületes zenével várja hallgatóit szilveszterkor, a legújabb elektronikus zenei mixműsor, a Petőfi Elektrik egy ünnepi különkiadással jelentkezik. December 31-én 19 órától másnap hajnalig a műsor rezidens DJ-i hozzák el az elmúlt év legnagyobb klub- és fesztiválzenéit, pörgetik a jobbnál jobb mixeket. Az ország elismert lemezlovasai és producerei az általuk képviselt stílusokból válogatnak, így lesz trap, hiphop, rnb, diszkó, drum and bass, house, techno és future sounds is. Érkezik Yeromos, Izil, DJ Gozth, Ian Autorun, Jumo-Daddy, Peter Sharp, valamint Sanfranciscobeat & Gabor Kraft is saját zenei mixükkel.

Nemek közötti egyenlőség:

Fókuszban a nők munkaerőpiaci esélyei és a bérszakadék

Ezzel a címmel fogadott el jelentéstervezetet minap az EP – mutat rá szerkesztőségünkhöz eljutott közleményében az Európai Parlament Magyarországi Kapcsolattartó Irodája.

Mózes Edith

A sajtóközlemény kiemeli: a nők egyenjogúságának, gazdasági függetlenségének és szakmai kiteljesedésének alapvető feltétele az egyenlő bér és az egyenlő bánásmód.

A nők bére az EU-ban 14,1 százalékkal, nyugdíja pedig 29,5 százalékkal elmarad a férfiakétól

A közleményben a képviselők bírálják, hogy a nők bére az EU-ban még mindig 14,1 százalékkal, nyugdíja pedig 29,5 százalékkal elmarad a férfiakétól. A nők ráadásul gyakran olyan területeken – ápolásban-gondozásban, a takarítási ágazatban, a kiskereskedelem, oktatásban vagy bizonytalan ágazatokban – dolgoznak, amelyek ugyan alapvető és komoly társadalmi-gazdasági értéket képviselnek, de gyakran kevésbé megbecsültek és rosszabbal fizetettek, mint a férfiak uralta ágazatok.

Büntetnék az előírásokat megszegő vállalkozásokat

Az EP-képviselők konkrét tagállami lépéseket várnak, hogy a nők egyenlő feltételekkel pályázhassanak a különféle állásokra, munkájukat ugyanúgy megfizessék, és ugyanolyan munkavállalói jogokkal rendelkezzenek, mint a férfiak. Ennek érdekében fontosnak tartják az előírásokat megszegő vállalkozások megbüntetését is. A képviselők üdvözölték azt a bizottsági javaslatot, amely biztosítaná a bérek átláthatóságát, ám hangsúlyozták, hogy ez önmagában nem jelent megoldást a mélyen gyökerező egyenlőtlenségekre.

Mindenkinek joga van a munkához, a szakmai és magánélet egyensúlyához

Nemre való tekintet nélkül mindenkinek joga van a munkához, valamint szakmai és magánélete egyensúlyához. Ezért a képviselők felszólították az EU-t és tagállamait, hogy segítsék a nők és férfiak számára egyenlő feltételekkel igénybe vehető, fizetett szabadság terjedését. A képviselők rugalmas munkafeltételek biztosítását kérték a szülési, apasági és szülői szabadságot követő időszakban, valamint nagyobb támogatást várnak a magas színvonalú és helyi gyermekgondozási szolgáltatások számára.

Speciális programokkal kell védeni a családon belüli erőszak áldozatait

A világválság és a kapcsolódó kijárási korlátozások nyomán fokozódott a nők elleni erőszak mértéke. A képviselők arra kérték a tagállamokat, tegyenek meg mindent azért, hogy a rendőrség és más hatóságok azonosítsák és figyelemmel kövessék a bántalmazókat. Hangsúlyozták, hogy speciális programokkal kell védeni a családon belüli erőszak áldozatait, és követni helyzetük alakulását. Meg kell oldani, hogy az áldozatok könnyebben juthassanak jogorvoslathoz és menedékhez.

Az összes tagállamnak ratifikálnia kellene az isztambuli egyezményt

A nemi alapú erőszak felszámolásához Bulgáriának, Csehországnak, Magyarországnak, Lettországnak, Litvániának és Szlovákiának is ratifikálnia kellene az isztambuli egyezményt, és a területet részletesen szabályozó uniós jogszabályokra lenne szükség, vélik a képviselők.

A biztonságos és legális terhességmegszakítás megtagadása a nők és a lányok elleni erőszaknak minősül

A jelentéstervezet hangsúlyozza, hogy a szexuális és reprodukciós egészség és jogok a nők alapvető jogai, amelyeket semmilyen módon nem szabad gyengíteni vagy felszámolni. Ezek megsértése – például a biztonságos és legális terhességmegszakítás megtagadása – a nők és a lányok elleni erőszaknak minősül. Ezért felkérték a Bizottságot és a tagállamokat, fokozzák az emberjog-védők, valamint a szexuális és reprodukciós egészséggel és jogokkal foglalkozó egészségügyi szolgáltatók és civil társadalmi szervezetek támogatását.

Kiemelten fontos ügyként kell kezelni a nők elleni erőszak mindenféle formája elleni fellépést

Sandra Pereira (Baloldal, Portugália) jelentéstevő szerint „a nők jogainak megerősítéséhez és betartatásához változnia kell a szakpolitikának. Az egyenlőtlenség felszámolásához meg kell emelni a béreket, fenn kell tartani és ki kell terjeszteni a jó minőségű és mindenki számára elérhető olyan közszolgáltatásokat, mint például az oktatás és az egészségügy, de ide tartozik a lakhatáshoz és az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférés is. Kiemelten fontos ügyként kell kezelni a nők elleni erőszak mindenféle formája elleni fellépést. Csak így teremthetünk valódi egyenlőséget nők és férfiak között.”

Sandra Pereira

Forrás: Wikipedia

Az EU-nak még legalább 60 évre van szüksége ahhoz, hogy területén megvalósuljon a nemek teljes egyenlősége

A Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézete által kidolgozott nemek közötti egyenlőségi mutató szerint az uniónak még legalább 60 évre van szüksége ahhoz, hogy területén megvalósuljon a nemek teljes egyenlősége. 2021-ben a tagállamok 100-ból átlagosan 68 pontot értek el, ami az EU egészét tekintve mindössze 4,9 pont javulást jelent tíz év alatt. A tagállamok egyharmada még a 60 pontot sem érte el; a Magyarországra vonatkozó mutató 53,4 ponttal a görög érték után a második leggyengébb az unióban.

Meglepetés volt, de nem teljesen váratlan

Chile új elnöke harmincas, tetovált, feminista és LGBT-párti

Több párt versengett az államfői posztért Chilében. Az első fordulóban a republikánus José Antonio Kast (a „chilei Trump” vagy „chilei Bolsonaro”) állt az élen, de túl csekély előnnyel ahhoz, hogy ne lehessen látni a centrum és baloldal végső döntését Gabriel Boric javára.

A Méltóság Elfogadása tömörülés támogatása 55,8%-os elnöki győzelmet hozott Boric javára. Ez a chilei elnökökre valaha leadott legmagasabb szavazatszáma.

Kicsoda Gabriel Boric?

Az új elnök idén a hetedik évét töltötte a képviselőházban. Katolikus középosztálybeli bevándorló család sarja (Vladimir nagybátyja püspöki rangot viselt Punta Arenasban), édesanyja katalán származású. Gyermekkorában mentális zavarokat diagnosztizáltak nála, pár hónapot klinikán is töltött, és később is átesett vizsgálatokon. Mint mondja, ezért is kezeli az elsődleges politikai témák között a közegészségügyet, amit teljes körűvé és ingyenesé kíván tenni.

Az elnök apai felmenői a nincstelenül vált szőlőtermelő horvátok között érkeztek az Osztrák-Magyar Monarchiából. Az európai bortermeletet letaroló szőlőtétőjárvány (filoxéra) elől menekültek Dél-Amerikába, és találtak új lehetőségeket. Ma is Chilében él a világ legnagyobb határon túli horvát etnikuma, ennek létszámát 200-400 ezer közé teszik, és közülük többen vezető szerepet játszanak az üzleti életben.

Boric a Chilei Egyetem jogi karán tanult, ahol a Hallgatói Szövetség elnöke lett, és teljes lendülettel szállt be a politikai viadalokba.

A lázas 2011–2013-as diáktüntetéseknek már vezéralakja volt, majd elnyerte a Magellán-körzet és Antarktisz mandátumát a képviselőházban. A 2019-es súlyos zavargások után tagja lett az alkotmányozó testületnek is, és alig egy év alatt tető alá is hozta a győztes koalíciót.

Bár kemény baloldali híreben áll, mondják rá azt is, hogy csak egy millenniumi tucatpolitikus, posztmodern törtető, míg mások divatkövető „woke” harcosnak tartják, akit nem érdekelnek a hagyományos értékek, és aki túlzott figyelmet fordít a LGBT-ügyekre, a feminizmusra és a nemi identitás teljes szabadságára. Vannak, akik agnoszticizmusát vetik a szemére, és állandó

beszédtema az is, hogy az államfő miért tetovált.

Az elnöki pártcsoport legfőbb programpontja a neoliberális gazdasági felfogás végleges felszámolása Chile életében. „Itt volt a bölcsője, és itt lesz a sirja is” – mondta Boric arról a piacpárti irányzatról, amit sok chilei a társadalmi bajok forrásának tart ma is. A fő célok között szerepel a fejlettebb környezetpolitika, a feminizmus (a koalíciós csoport öt elnöke közül három nő), a jóléti rendszerek kidolgozása és a részvételi (közvetlen) demokrácia. Ezeknek a programpontoknak a győzelme nagyobb tömegfelvonulást váltott ki, mint bármely más megmozdulás az ország történetében.

Külpolitikai alapelve, hogy mindegy, hogy egy jogsértés hol történik, azt akkor is el kell ítélni, ha a barátról vagy kereskedelmi partnerről van szó. Ezt éppúgy tartja az elnyomó dél-amerikai rendszerekről (például Nicaraguáról vagy Paraguayról), mint Kínáról, az USA-ról, Bolsonaro brazil elnököt pedig az emberiségre leselkedő veszélynek nevezi.

Chile lesz Dél-Amerika Tajvanja?

„Új Perzsa-öböl, a 21. század olaja, égből pottyant gazdagság, fehér arany, világvezető szerep, Dél-Amerika Tajvanja” – színesen sorakoznak a megfogalmazások az ország előtt megnyíló lehetőségekről, főként az elektromos autózás és a digitalizáció alapanyagésége miatt. A becslések szinte csak abban térnek el, hogy az eddig megismert lítiumtartalékok fele vagy a kétharmada van-e három dél-amerikai ország, elsősorban Chile birtokában. A valószínű adat 54%.

Az elmúlt évtizedben az Argentína-Chile-Bolívia háromszögben örületes verseny indult a lítiumért. Idén az elektromos autók akkumulátoraihoz nélkülözhetetlen fém világpiacon 240 százalékkal növekedett, és az érintett dél-amerikai országok kissé be is húzták a féket a máris jelentkező környezeti és társadalmi hatások miatt. Előbb stratégiát kell készíteni a következő 10-15 év döntő változásaira.

A lítiumszállításoktól függ olyan ipari óriások jövője, mint a Tesla vagy a BMW, és még számtalan nagyvállalat. A koronavírus okozta sokk enyhülésével a nyersanyagok piaca élenkilést mutat, az elektro-

mos gépjárművek iránti kereslet ismét rohamosan nő. Ezekhez társul a hadiipar, az elektronikai szektor, a gyógyászat, az űr- és nukleáris ágazat lankadatlan lítiumszükséglete.

A New Statesman szerint várható egy befolyásos állami vállalat létrehozása is, ami nem csak a fém ki-termelésével foglalkozna, hanem felügyelné az iparág egészét. Chile előnyére szolgál, hogy direkt tengeri szállítási útvonalakkal rendelkezik Kína és Kalifornia felé, míg két fő vetélytársa nem. Bolívia már 140 éve elveszítette tengerpartját, ezért rászorul a chilei kikötők használatára.

Kína mellett a másik fő nyomásgyakorló az Egyesült Államok. Figyelembe véve Biden elnök ambiciózus környezetvédelmi tervét a káros kibocsátások 50%-os csökkentéséről 2030-ig, az USA számára fontos lesz a dél-amerikai háromszög politikai stabilitása.

Az új kormányzatnak gyors döntéseket kell meghoznia, mert a piacok türelmetlenek. Mivel a lítiumpolitika fogja meghatározni Chile szinte minden lakosának további jövőjét, a társadalmi és politikai kompromisszumok elkerülhetetlenek.

Természetesen az EU is érdekelt a versengésben, hiszen a lítiumdi-lemma az európai nagyvállalatokat is súlyosan érinti. Chile számíthat az unió együttműködésére, és Boric várhatóan jó viszonyban lesz az új balközép német vezetéssel is. Mindehhez eleve alapot nyújt az EU-val 2005 óta fennálló széles körű társulási szerződés, biztosítva Chile számára az európai technológiai transzfereket és a befektetések biztonságát. (Euronews)

Gabriel Boric

Forrás: Wikipedia

FONTOS TELEFONSZÁMOK

• Romtelecom-tudakozó	• Emma vendéglő,	- 0740-083-077
- információ - 118-932	hidegtálak készítése	- 0365/404-664
- általános - 118-800	• Prefektúra	- 0265/266-801
• Központosított ügyelet	• RDS-RCS	- 0365/400-401
(Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD,		- 0365/400-404
Csendőrség, Mentőállomás):	• Áramszolgáltató vállalat	- 0800-801-929
• Rendőrség - 0265/202-305	- vidék	- 0265/929
• SMURD (betegekkel)	• Delgaz Grid	- 0265/200-928
kapcsolatos információk)		- 0800/800 928
• Sürgősségi szolgálat:	• Aquaserv:	
- gyermekeknek	- hideg víz-csatorna	- 0265/215-702
Marosvásárhelyi	- közönségszolgálat	- 0265/208-888
Polgármesteri Hivatal	- központ	- 0265/208-800
GYULAFEHÉRVÁRI CARITAS,		- 08008 208-888
otthongondozó szolgálat,	• Fogasztóvédelmi hivatal	- 0265/254-625
8-16 óra között:	• Vasútállomás	- 0265/236-284
0736-883-110	• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés	
	(0-24 óra), professzionális balzsamozás	
• Optika-Optofarm	Nemzetközi halottszállítás	- 0265/215-119
- 0265/212-304		- 0744-282-710
- 0265/312 436	• Alkony Kft. temetkezés (24 ó.)	- 0265/263-865
- 0265/250-120	koporsók, kellékek,	- 0745-606-215
- 0265/263 351	koszorúk	- 0745-606-269
• Optolens szemsebész	és halottszállítás	- 0758-047-604
• Marmed	• Maros megyei RMDSZ	- 0265/264-442
járobeteg-rendelő:		- 0265/262-907
- 0756-468-658		
- 0729-024-380		
Labor		
- 0751-114-307		
e-mail: marmed@marmed.ro,		
www.marmed.ro		
• Dora Optics		
- 0733-553-976		
• Dora Medicals		
- 0265/212-971		
• Radiológia, echográfia		
Dr. Jeremiás István		
- 0265/222- 446		

**Méltányos reklámdíj fejében
állandó szereplője lehet
a FONTOS TELEFONSZÁMOK
rovatnak.
Várjuk jelentkezését
a 0265/268 854-es telefonon.**

A HELIANTUS PROD KFT.

**előnyös áron kínálja eladásra magán-
és jogi személyeknek szászrégeni gyümölcsraktárából
(CFR utca 14. szám) a következőket:**

- Golden D alma, 2 lej/kg
- piros alma, 1,8 lej/kg
- pasztörözött almalé 3 kg-os dobozban 9,65 lej + héa
- almalé, 2 kg/5,97 lej/doboz + héa, 0,5 literes 2,75 lej + héa
- almalé 3 literes zacskóban 7,34 lej + héa
- alma-cékla-muroklé 3 literes dobozban 10,5 lej + héa; 3 literes zacskóban 8,26 lej + héa, 2 literes műanyag palackban 6,89 lej + héa, 0,5 literes palackban 2,7 lej + héa.

Egyenesen a Szászrégen, Radnófi utca 9-11. szám alatti gyári raktárból szállítjuk ki. Bővebb felvilágosítás a 0744-477-659 vagy a 0740-309-611 telefonszámon.

*Vasile Hangan mérnök,
a Heliantus Prod Kft. adminisztrátora*

TELKET VÁSÁROLNÉK

**Nyárádra, Marosra nyíló eladó telket keresek,
1 hektárnál nagyobb, Marosvásárhely
30 km-es körzetében.
Tel. 0737-717-780. (sz.-I)**

Marosvásárhelyi Rádió Románia
www.marosvasarhelyiradio.ro

**96 FM
106,8 FM
1323 AM**

Újdonságok a Kobak könyvesboltokban:

Rhys Bowen A toszkán gyermek

Anthony de Mello A szeretet útja

**Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám**

**A hirdetési rovatban
megjelent közlemények,
reklámok tartalmáért
a hirdetésfeladó vállalja
a felelősséget!**

LAKÁS

**KIADÓ 2 szobás tömbházlakás. Tel.
0771-653-905. (sz.-I)**

MINDENFÉLE

VÁLLALUNK tetőjavítást, meszelést, festést, padlásszigetelést, padlástakarítást, parkettcsiszolást. Tel. 0742-734-062, Hunor. (14190-I)

MEGEMLÉKEZÉS

Fájó szívvel emlékezem drága szeretteimre: pótolhatatlan édesanyámra, **KARDOS IRMÁRA** szül. Sűgó halálának 36. évfordulóján, valamint felejtethetetlen édesapámra, id. **KARDOS JÁNOSRA** halálának 32. évfordulóján, és az egyetlen testvéremre, ifj. **KARDOS JÁNOS ISTVÁNRA**, aki 36 éve és hat hónapja távozott szerettei köréből. Áldott, szép emlékeket szeretettel őrzöm bánatos szívemben. Irmuska és Gyula. (14352)

Szívünk soha el nem múló fájdalmával emlékezünk **PUSKÁS BALÁZSRA** halálának 5. évfordulóján. Drága szép emlékét szívünkben szeretettel megőrizzük egy életen át. Felesége, leánya, veje, unokái, testvére, közeli és távoli rokonai. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Szerettei. (14367-I)

Fájó szívvel emlékezünk december 31-én a sáromberki **GURZA LÁSZLÓ** tanítóra halálának tizedik évfordulóján. Drága szép emléke örökké közöttünk él, jószágát és szeretetét szívünkben őrizzük. Nyugodjon békében! Menye és unokái. (14373-I)

Fájó szívvel emlékezünk január 2-án **GLIGOR ILONÁRA** halálának 7. évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Emlékét őrzi fia, menyé, unokája, anyatársa és szerettei. (14375-I)

Szomorú szívvel emlékezünk halálának első évfordulóján a drága jó testvéremre, **RÁDULY ANDRÁSRA** (Öcsi), aki búcsú nélkül ment el. Emlékét őrzi bánatos testvérei és családjuk. (14371-I)

ELHALÁLOZÁS

Megrendülten tudatjuk, hogy a szeretett édesanya, nagymama, dédmama, anyós, anyatárs, **TAR MÁRIA** szül. Fekete 86 évesen visszaadta lelkét Teremtőjének. Temetése 2021. december 31-én, pénteken 13 órakor lesz a meggyesfalvi temetőben. A gyászoló család. (p.-I)

RÉSZVÉTNYLIVÁNÍTÁS

Megrendült szívvel értesültünk drága jó szomszédunk, **ERDÉLYI IBOLYA** halálhíréről. Szívükből jövő, őszinte részvétünket fejezzük ki a gyászoló családnak. A Donáth család. (-I)

Együttérzésünket fejezzük ki kolléganőnknek, Moldovan Kinga Iringónak ezekben a nehéz és szomorú percekben. Mellette állunk gyászában a szerető édesapa, jó férj és imádott nagytata, **SÓFALVI LAJOS** eltávozásakor. Az elhunytat a Jóisten nyugtassa békében, és enyhítse a gyászoló család fájdalmát. Őszinte részvétünk a gyászoló családnak. A Marosvásárhelyi Nyugdíjasok Önségélyező Pénztárának (CARP) közössége. (-I)

NÉPÚJSÁG

falinalaptár

2022

Január

1 Sz	Újan, Fruzsina
2 V	Ábel
3 H	Genovéva, Benjámin
4 K	Titusz, Leona
5 Sz	Simon
6 Cs	Gáspár, Boldizsár
7 P	Attila, Ramóna
8 Sz	Gyöngyvér
9 V	Marcell
10 H	Melánia
11 K	Ágota
12 Sz	Ernö
13 Cs	Veronika
14 P	Bódog, Viktor
15 Sz	Loránd, Lóránt
16 V	Gusztáv, Stefánia
17 H	Antal, Antónia
18 K	Piroska
19 Sz	Sára, Márió
20 Cs	Fábián, Sebestyén
21 P	Ágnes
22 Sz	Vince, Artúr
23 V	Zelma, Rajmund
24 H	Timót, Xénia
25 K	Pál
26 Sz	Vanda, Paula
27 Cs	Angelika, Angóla
28 P	Károly, Karola
29 Sz	Adél
30 V	Martina, Gerda
31 H	Marcella, Petur

Február

1 K	Ignác, Virgínia
2 Sz	Karolina, Alda
3 Cs	Balázs
4 P	Ráhel, Csenge
5 Sz	Ágota, Ingrid
6 V	Dorottya, Dóra
7 H	Tódor, Rómeó
8 K	Aranka
9 Sz	Abigél, Alex
10 Cs	Elvira
11 P	Bertold, Marietta
12 Sz	Lívla, Lidla
13 V	Ella, Linda
14 H	Bálint, Valentin
15 K	Kolos, Georgina
16 Sz	Jullanna, Lilla
17 Cs	Donát
18 P	Bernadett
19 Sz	Zsuzsanna
20 V	Aladár, Álmos
21 H	Eleonóra
22 K	Gerzson
23 Sz	Alfréd
24 Cs	Mátyás
25 P	Géza
26 Sz	Édina
27 V	Ákos, Bátor
28 H	Elemér

Március

1 K	Albin
2 Sz	Lujza
3 Cs	Kornélia
4 P	Kázmér
5 Sz	Adorján, Adrián
6 V	Leonóra, Inez
7 H	Tamás
8 K	Zoltán
9 Sz	Franciska, Fanni
10 Cs	Ildikó
11 P	Szilárd
12 Sz	Gergely
13 V	Krisztina, Altony
14 H	Matild
15 K	Nanászé, Kristóf
16 Sz	Henrietta, Vidor
17 Cs	Gertrúd, Patrik
18 P	Sándor, Ede
19 Sz	József, Bánk
20 V	Klaudia
21 H	Benedek
22 K	Beáta, Izolda
23 Sz	Emőke
24 Cs	Gábor
25 P	Irén, Iriz
26 Sz	Emánuel
27 V	Hajnalka
28 H	Gedeon
29 K	Augusztina
30 Sz	Zalán
31 Cs	Árpád

Április

1 P	Hugó
2 Sz	Áron
3 V	Buda, Richárd
4 H	Izldor
5 K	Vince
6 Sz	Vilmos, Biborka
7 Cs	Herman
8 P	Dénes
9 Sz	Erhard
10 V	Vincent nap, Zsolt
11 H	Leó, Szaniszló
12 K	Gyula
13 Sz	Ida
14 Cs	Tibor
15 P	Hugó nap, Tas
16 Sz	Csongor
17 V	Hájos, Rudolf, Klára
18 H	Hájos, Andrea, Ilma
19 K	Emma
20 Sz	Tivadar
21 Cs	Konrád
22 P	Csilla, Noémi
23 Sz	Béla
24 V	György
25 H	Márk
26 K	Ervin
27 Sz	Zita, Marianna
28 Cs	Valéria
29 P	Péter
30 Sz	Katalin, Kitti

Május

1 V	Vanka nap, Fülöp
2 H	Zsigmond
3 K	Timea, Irma
4 Sz	Mónika, Flórián
5 Cs	György
6 P	Frída, Ivett
7 Sz	Gizella
8 V	Mihály
9 H	Gergely
10 K	Armin, Pálma
11 Sz	Ferenc
12 Cs	Pongrác
13 P	Szervác, Imola
14 Sz	Bonifác
15 V	Zsófia
16 H	Mózes, Botond
17 K	Paszka
18 Sz	Erik, Alexandra
19 Cs	Ivó, Milán
20 P	Bernát
21 Sz	Konstantin
22 V	Júlia, Rita
23 H	Dezso
24 K	Eszter, Eliza
25 Sz	Orbán
26 Cs	Fülöp, Evelin
27 P	Hella
28 Sz	Emil, Csanád
29 V	Magdolna
30 H	Janka, Zsanett
31 K	Angóla

Június

1 Sz	Gyermeknap, Tünde
2 Cs	Kármén, Anita
3 P	Klotild
4 Sz	Bulcsú
5 V	Flakad, Fatime
6 H	Parkad, Norbert
7 K	Róbert
8 Sz	Medárd
9 Cs	Félix
10 P	Margit
11 Sz	Barnabás
12 V	Villó
13 H	Antal, Anett
14 K	Vázul
15 Sz	Jolán, Vid
16 Cs	Jusztin
17 P	Laura, Alida
18 Sz	Arnold, Lovonto
19 V	Gyárfás
20 H	Rafael
21 K	Alajos, Leila
22 Sz	Paulina
23 Cs	Zoltán, Szidónia
24 P	Iván
25 Sz	Vilmos, Viola, Vilma
26 V	János, Pál
27 H	László
28 K	Lovonto, Irén
29 Sz	Péter, Pál
30 Cs	Pál

Július

1 P	Tihomér, Annamária
2 Sz	Ottó
3 V	Kornél, Soma
4 H	Ulrik
5 K	Emese, Sarolta
6 Sz	Csaba
7 Cs	Apollónia
8 P	Ellák
9 Sz	Lukrécia
10 V	Amália
11 H	Nóra, Lili
12 K	Izabella, Dalma
13 Sz	Jenő
14 Cs	Órs, Stella
15 P	Henrik, Roland
16 Sz	Valter
17 V	Endre, Elek
18 H	Frigyes
19 K	Emília
20 Sz	Illés
21 Cs	Dániel, Daniella
22 P	Magdolna
23 Sz	Lenke
24 V	Kinga, Kincsó
25 H	Jakab, Kristóf
26 K	Anna, Anikó
27 Sz	Olga, Lillána
28 Cs	Szabolcs
29 P	Márta, Flóra
30 Sz	Judit, Xénia
31 V	Oszkár

Augusztus

1 H	Boglárka
2 K	Lehel
3 Sz	Hermína
4 Cs	Domokos
5 P	Krisztina
6 Sz	Berta, Bettina
7 V	Ibolya
8 H	László
9 K	Emőd
10 Sz	Lőrinc
11 Cs	Zsuzsanna, Tiborc
12 P	Klára
13 Sz	Ipoly
14 V	Marcell
15 H	Hugó nap, Mária
16 K	Ábrahám
17 Sz	Jácint
18 Cs	Ilona
19 P	Huba
20 Sz	Szent István, Vajk
21 V	Sámuel, Grácia
22 H	Menyhért, Mirjam
23 K	Bence
24 Sz	Bertalan
25 Cs	Lajos, Patricia
26 P	Izsó
27 Sz	Gáspár
28 Cs	Ágoston
29 H	Beatrix, Ema
30 K	Rózsa
31 Sz	Erika, Bella

Szeptember

1 Cs	Egyed, Egon
2 P	Rebeka, Dorina
3 Sz	Hilda
4 V	Rozália
5 H	Viktor, Lőrinc
6 K	Zakariás
7 Sz	Rogina
8 Cs	Mária
9 P	Ádám
10 Sz	Hunor, Nikolett
11 V	Teodóra
12 H	Mária
13 K	Kornél
14 Sz	Szeréna, Roxána
15 Cs	Enikő, Melitta
16 P	Edit
17 Sz	Zsófia
18 V	Diána
19 H	Vilhelmina
20 K	Friderka
21 Sz	Máté, Mirella
22 Cs	Móric
23 P	Tekla
24 Sz	Gellért, Mercédesz
25 V	Kende
26 H	Jusztina
27 K	Adalbert
28 Sz	Vencel
29 Cs	Mihály
30 P	Jeromos

Október

1 Sz	Malvin
2 V	Pebra
3 H	Helga
4 K	Ferenc
5 Sz	Aurél
6 Cs	Brúnó, Renáta
7 P	Amália
8 Sz	Koppány
9 V	Dénes
10 H	Gedeon
11 K	Brigitta, Gitta
12 Sz	Miksa
13 Cs	Kálmán, Ede
14 P	Hélén
15 Sz	Teréz
16 V	Gál
17 H	Hedvig
18 K	Lukács
19 Sz	Nándor
20 Cs	Vendel
21 P	Orsolya
22 Sz	Előd
23 V	Gyöngyi
24 H	Salamon
25 K	Blanka, Bianka
26 Sz	Dömötör
27 Cs	Szabina
28 P	Simon
29 Sz	Nárcisz
30 V	Alfonz
31 H	Farkas

November

1 K	Marianna
2 Sz	Achilles
3 Cs	Gyöző
4 P	Károly
5 Sz	Imre
6 V	Lénárd
7 H	Rezső
8 K	Zsombor
9 Sz	Tivadar
10 Cs	Réka
11 P	Márton
12 Sz	Jónás, Renátó
13 V	Szilvia
14 H	Alíz
15 K	Albert, Lipót
16 Sz	Odón
17 Cs	Hortenzia, Gergő
18 P	Jenő
19 Sz	Erzsébet, Zsóka
20 V	Jolán
21 H	Ölvér
22 K	Cecília
23 Sz	Kelemen, Klementina
24 Cs	Emma
25 P	Katalin, Katinka
26 Sz	Virág
27 V	Virgil
28 H	Stefánia
29 K	Taksony
30 Sz	Szent Andrá, Andor

December

1 Cs	Románia nap, Elza
2 P	Melinda, Vivien
3 Sz	Ferenc, Olívia
4 V	Borbála, Barbara
5 H	Vilma
6 K	Miklós
7 Sz	Ambrus
8 Cs	Mária, Emőke
9 P	Natália
10 Sz	Judit
11 V	Árpád
12 H	Gabriella
13 K	Luca, Otília
14 Sz	Szilárd
15 Cs	Valér
16 P	Eteika, Aletta
17 Sz	Lázár, Olimpia
18 V	Augusztina
19 H	Viola
20 K	Teofil
21 Sz	Tamás
22 Cs	Zénó, Anikó
23 P	Viktória
24 Sz	Ádám, Éva
25 V	Karácsony, Eugénia
26 H	Karácsony, István
27 K	János
28 Sz	Kamilla
29 Cs	Tamás, Tamara
30 P	Dávid, Annamária
31 Sz	Szilveszter

www.e-nepujasag.ro

Adója 3,5%-ával támogassa a Népújság Alapítványt!
(BCR-számlaszám: R096RNCB0188034977520001)